Leto V., štev. 293 | Ljubljana, torek, 16. decembra 1924 | Poštnina pavšalirana | Cena 2 Din

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 20·— Din
za inozemstvo 30·— „
neobvezno

Oglasi po tarifu.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/I.
Telefon št. 72.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo prosveto in politiko

Upravništvo:
Ljubljana, Prešernova ul. št. 54. Telef. št. 36.

Podružnici:
Maribor, Barvarska ul. 1.
Celje, Aleksandrova c.

Račun pri poštn. čekov zavodu štev. 11.842.

Ljubljana, 15. decembra.

«Stranka slovenskega naroda», katero ime si tudi nadeva SLS, je v prestolici slovenskega dela naroda tako nazadovala, da si v Ljubljani niti svojega kandidata postaviti ne upa. Kakor se zatrjuje, je položaj v Ljubljani za SLS naravnost obupen in klerikalci v slovenski metropoli sami niti 1500 volilcev več ne postavijo.

Dejansko ne dela klerikalcem momentano nobena druga stvar toliko skrbi kot vprašanje ljubljanske kandidature SLS. Ako dobi kandidat SLS pri bodočih volitvah v Ljubljani, kar za polovico manj glasov, kakor jih je dobil zadnjič dr. Gosar, je to silno hud udarec za dr. Korošca, ki je tako v Beogradu, kakor v Zagrebu vajen nastopati kot reprezentant slovenskega «občestva». Ako SLS s svojim kandidatom sploh ne nastopi, znači to abdikacijo na slovensko srčje, znači to sramoten umik baš v trenotku, ko voditelj SLS dr. Korošec pozivlja vse Slovence brez razlike političnega prepričanja in brez razlike stanu, da naj gredo v sedanjem «odločilnem» boju, ko gre za «eksistenco Slovenstva», vsi v «eno in edino» fronto, ki naj jo po izjavah vodstva SLS predstavlja klerikalna stranka. Res nemogoče bi bilo Slovencem ustreči pozivu dr. Korošca, da naj vsi vržejo kroglice v volilno skrinjo SLS, ako bi je ta v Ljubljani sploh ne imela . . .

Da se izogne SLS sramotni blamaži, je njeno vodstvo sklenilo storiti vse, da reši na ljubljanskem volišču za SLS, kar se rešiti da ter da na kakršenkoli način prekrije, da «zastopnica» slovenskega naroda in slovenskega ljudstva v Ljubljani ni kandidirala, ali pa da je volilni izid pokazal, da je SLS v slovenski prestolici ena najslabejših strank. Dr. Korošec je prevzel nalogo, da sam uvede za klerikalno stranko v Ljubljani reševalno akcijo, katere namen bi bil, maskirati notranjo slabost in razdrapanost SLS. V škofovi tiskarni so se radi tega vršili zadnje tedne pod predsedstvom dr. Korošca sestanki malih ljubljanskih političnih strank in frakcij, katere je klerikalni voditelj klical na pomoč «vsemogočni» SLS. Povabil je na pogajanja komuniste, socijademokrate, narodne socijalce in Pucljeve kmetijace, še posebej pa so imeli klerikalci pogajanja tudi z dr. Ravniharjem.

Komunisti se s klerikalci sploh niso hoteli razgovarjati in se njihovi zastopniki niso udeležili niti enega klerikalnega sestanka v škofovi tiskarni. «Zveza delovnega ljudstva», v kateri so klerikalci na ljubljanskem magistratu pokazali svojo prevarantsko prav, pa tudi dr. Koroščeva vlada v Beogradu, ki je z dejanji dokumentirala, da so vse klerikalne besede o socijalni pravičnosti in poštenosti le figovo pero, pod katerim se skrivajo njihovi protiljudski naklepi, so odprli oči tudi najbližji okolici gosp. Lemeža, zlasti potem, ko so morali delavci na lastni koži občutiti klerikalno zavezništvo in krščansko ljubezen v ječah, iz katerih jim niti dr. Korošec, niti kdo drugi ni hotel pomagati.

Narodni socijalisti, ki so se pri teh volitvah pogajali s komunisti, socijaldemokrati, z radikali, z SLS in tudi razgovarjali z JDS ter baje že takoj v začetku sklenili, da s klerikalci pod nobenim pogojem ne gredo v nikako volilno kooperacijo, so se (ali naj rečemo naravno?) odzvali tudi vabilu dr. Korošca ter na sestanku v škofovi tiskarni izjavili, da so pripravljeni podpirati vsako kandidaturo proti vladnemu bloku, da pa bi jim bila v Ljubljani najbolj simpatična kandidatura gosp. Davidovića, ker so oni itak takih misli, kakor šef propadle blokaške kombinacije.

Pucljeva stranka, ki po kmetih agitira proti klerikalcem ter po shodih in časopisih slovesno izjavlja, da se po sklepu Saveza zemljoradnikov z nikomur vezati ne sme ter da mora nastopiti samostojno, je na sestanku v škofovi tiskarni klerikalcem izjavila, da bo podpirala reševalno akcijo za SLS ter da bo v Ljubljani šla v boj proti vladnim kandidaturam. Njeni delegati pa so bili vsaj toliko modri in pošteni, da so tudi pristali, da SKS v Ljubljani itak nima glasov.

Socialdemokrati so trdovratno vztrajali na konferenci s klerikalci na stališču, da bo njihova stranka v vseh volilnih okrožjih in tudi v Ljubljani samostojno nastopila in da je za SLS najpametnejše, ako v Ljubljani položi orožje, njeni pristaši pa da glasujejo za socialdemokrata, ker bo nosilec liste v Ljubljani itak dr. Perič, ki je bil na magistratu klerikalni mežnar.

Kakor se čuje, je reševalna akcija za SLS., ki jo je uvedel dr. Korošec z razgovori z drugimi političnimi skupinami ljubljanskimi, povsem propadla in da klerikalcem sedaj skoraj druzega ne bo preostalo, kakor da gredo prostovoljno glasovat, bodisi za komunista ali za socijaldemokrata, ali pa da ostanejo pri volitvah 8. februarja lepo doma.

Naj že bo, kakor hoče, eno je gotovo: **Položaj SLS. v Ljubljani je obupen.** Takrat, ko je ljubljanski škof vrgel kroglico v volilno skrinjo za komuniste in so klerikalci pod firmo «Zveze delovnega ljudstva» zasedli ljubljanski magistrat, si pač nihče ni mislil da bo klerikalne vlade v Ljubljani tako hitro in tako temeljito konec.

Priprave za volitve končane

DRŽAVNI ODBOR ZAKLJUČIL SVOJE DELO. — SKUPNE LISTE NARODNEGA BLOKA. — RAZNE KANDIDATURE. — KONSTERNACIJA PRI DAVIDOVIĆEVCIH.

Beograd, 15. decembra. p. Državni odbor je danes končal pripravljalna dela za volitve. Na dopoldanski seji je določil za mesto Beograd, ki voli 2 poslanca, mesto dosedanjih 24 za prihodnje volitve 45 volišč.

Nadalje je razpravljal o postavitvi predsednikov volilnih odborov za Dalmacijo. Ker se je pokazalo, da je podpredsednik Hohnjec pri enakem poslu za Slovenijo uveljavil partizanske zahteve klerikalne stranke je bil izločen iz sodelovanja na predlogih za Dalmacijo ter sta izdelala referat pravnika Okretić in Stojković. Njuni predlogi so bili na popoldanski seji sprejeti. S tem je delo Državnega odbora v bistvu končano in se vrši prihodnja seja, ki bo pa le formalnega značaja 12. januarja.

Prihodnje dni bodo objavljena v Službenih Novinah volilna mesta in predsedniki volilnih odborov.

Beograd, 15. decembra. r. Davidovićevski krogi se silno pritožujejo, da zemljoradniki napram njim operirajo z vrlo špekulativno taktiko. Dočim zemljoradniki zastran Bosne, kjer imajo še kolikor toliko izgledov, ne izbegavajo kooperacije z davidovićevci, jo za Srbijo naravnost odklanjajo. Davidovićevci skušajo zemljoradnike prepričati, da na ta način le podpirajo Nacionalni blok, a zemljoradniki ne reagirajo na davidovićevska snubljenja temveč vztrajajo pri svojem. Za nosilca zemljoradniške liste v črnogorskem okrožju je bil v nedeljo postavljen Novica Šaulić.

Beograd, 15. decembra. r. Včeraj je Nastas Petrović v spremstvu Ferad beg Drage posetil skopskega velikega župana in mu sporočil, da je kupil turško tiskarno «Prosveta», v kateri je oblast ustavila obrat. Takoj za tem sta Kenan Zija in Hamid beg energično protestirala, ker je tiskarna «Prosveta» bila osnovana z narodnimi prispevki, je torej narodna svojina ter se ne more prodati poedincem. — Za nosilca republikanske liste v skopskem okrožju je postavljen Jaša Prodanović.

Beograd, 15. decembra. r. Včeraj se je vršila v Rogatici veliko skupščina samostojnih demokratov, katere se je udeležil burno aklamiran tudi Svetozar Pribičević. Razen njega je govorilo še več drugih govornikov. Po skupščini je bila okrožna konferenca samostojnih demokratov ter je bil za nosilca liste določen župan v Rogatici Aleksa Brajić.

Beograd, 15. decembra. p. Bivši poslanec v Negotinu Krsta Marković je izstopil iz Davidovićeve stranke in pristopil k samostojnim demokratom. Nosilec liste samostojnih demokratov v Kragujevcu bo dr. Dragutin Radičić.

Beograd, 15. decembra. p. Davidovićev izvršni odbor je imel konferenco, na kateri je vladala velika konsternacija radi Savčićevega izstopa. Davidovićevci so dobili poročilo, da so v Forgošu Srnaovci napadli njihovega kandidata Grola. Davidović je radi tega poslal ministru za notranje stvari protestno pismo.

Beograd, 15. decembra p. V Beograd je došla deputacija pravoslavnih in muslimanskih delegatov iz Sandžaka, ki so ponudili Marku Trifkoviću mesto nosilca liste. Trifković je predlog sprejel.

Beograd, 15. decembra. p. Nocoj je imel radikalni izvršni odbor sejo, katere so se udeležili tudi delegati radikalne stranke iz moduško - reške županije. Na seji so razpravljali o volilnem sporazumu s samostojnimi demokrati v tem okrožju. Radikalni delegati so pristali na to, da bo v imenovani županiji nosilec liste samostojni demokrat dr. Srgjan Budisavljević, drugi najjačji kandidat bo radikal, tretje mesto je določeno za samostojnega demokrata, četrto pa zopet za radikala. Radikali se nadejajo, da bo Nacionalni blok dobil v tem okrožju štiri mandate. Dosedaj je imelo okrožje 1 demokratskega in 5 radićevskih poslancev. Za zagrebško županijo predlagajo radikali samostojnim demokratom poleg nosilca liste še prvi dve srezki mesti, dočim sami zahtevajo tri srezka mesta. O tem se še ni sklepalo ter se bo jutri razprava nadaljevala.

Sklepi ministrskega sveta

VPRAŠANJE PRODUKCIJE OPIJA V NAŠI DRŽAVI. — REŠITEV RAZNIH RESORTNIH VPRAŠANJ. — KREDIT ZA PROFESORSKE NADURE. — ČESTITKE KRALJU K ROJSTNEMU DNEVU.

Beograd, 15. decembra. p. Popoldne od 16. do 19. je bila seja ministrskega sveta. Odobren je bil kredit 50 milijonov dinarjev za popravilo potov in cest. Popravile se bodo ceste: Beograd-Avala-Milatovačka Reka, Kragujevac Kraljevo Raška, Užice Vardište, Peč Andrijevica in Vranja Bosilgrad. Nato je trgovinski minister zahteval, da se gotovi posli njegovega resorta, katere so prevzela razna druga ministrstva, vrnejo tako odločilna ingerenca na carinske tarife, železniške tarife itd. O tem bo ministrski svet sklepal na eni prihodnjih sej.

Trgovinski minister je poročal, da je od Sveta Društva narodov dobil brzojavko, da se je sestavila posebna komisija, ki bo proučevala vprašanje produkcije opija na vsem svetu, ter vprašanje pobijanja njegovih krvavih posledic. Amerika je zahtevala, da se produkcija opija sploh zabrani, ostale države med njimi tudi naša so se temu protivile. Sedaj bo komisija Društva narodov posetila vse države in pregledala produkcijo opija. V naši državi se prideluje opij v velikih množinah vendar ga sami nič ne konsumiramo, temveč se ves porablja za izvoz. Konstatiralo se je, da je naš opij najboljši na svetu, ter da ga proizvajajo v naših najsiromašnejših krajih. Vlada je ukrenila potrebno, da bo v komisijo radi opija imenovan tudi eden naših domačih ekspertov.

Ministrski svet je dalje odobril ministru prosvete 2 milijona dinarjev za izplačilo zaostalih nagrad honorarjev profesorjem.

Dalje je vlada sklepala o pogodbi z brodarskim sindikatom, ter sklenila, da se pogodba podaljša za prihodnje leto.

Na nocojšnji seji ministrskega sveta je bilo tudi sklenjeno, da odpotuje jutri v Skoplje minister pravde dr. Lukinić, ki bo kralju v imenu vlade čestital k rojstnemu dnevu ter položil venec na spomenik padlim borcem, ki se odkrije v Skoplju. Predsednik narodne skupščine Ljuba Jovanović je kralju poslal brzojavno čestitko h krstni slavi, nakar je kralj odgovoril z brzojavko: Iskreno se zahvaljujem za tople čestitke v imenu narodne skupščine za mojo krstno slavo, katero mi je bilo drago slaviti v našem starem Skoplju.

ENERGIČEN NASTOP PROTI RADIĆEVSKIM HUJSKAČEM.

Zagreb, 15. decembra, r. Današnji «Večer» poroča, da je okrajni pristav v Delnicah dal aretirati narodnega poslanca in tajnika HRSS. dr. Jurija Krnjevića, bivšega ministra dr. Krnica in 10 predsednikov organizacij HRSS., ker mu niso dopustili, da bi prisostvoval seji okrajne organizacije HRSS. Okrajni pristav je vse kaznoval s policijskim zaporom, dr. Krnjevića pa posebej z izgonom iz Delnic. Izročil je tudi njihovo zadevo sodišču radi kršitve zakona o zaščiti države. Sodišče je še tekom noči izpustilo aretirance na prosto.

Marinkovićeva misija v Sofiji

Sofija, 15. decembra, r. Bolgarska brzojavna agentura javlja, da je predvčerajšnjim dospel v Sofijo bivši zunanji minister dr. Voja Marinković s soprogo. Včeraj je naš sofijski poslanik Milan Rakić v čast Marinkoviću priredil obed, kateremu so prisostvovali tudi bolgarski ministrski predsednik Cankov, zunanji minister Kalfov, vojni minister Vlkov ter Malinov in drugi. Ob 4. popoldne se je v našem poslaništvu vršila čajanka, kateri so prisostvovali nekateri ministri, narodni poslanci in drugi politiki. Doktor Marinković je opoldne konferiral z zunanjim ministrom Kalfovom. Kakorkoli se glede poseta Voje Marinkovića v Sofiji naglaša privatni značaj, vendar v političnih krogih prevladuje mišljenje, da se Marinkovićevemu bivanju v Sofiji morajo prepisati politični motivi. V ostalem so vladni krogi tozadevno vrlo rezervirani.

DIPLOMATSKE ČESTITKE HAINISCHU

Dunaj, 15. decembra, j. Danes dopoldne so šefi vseh na Dunaju akreditiranih diplomatičnih misij v spremstvu svojega personala posetili zveznega predsednika dr. Hainischa, da mu čestitajo k njegovi zanetni izvolitvi.

Odgoditev trgovinskih pogajanj z Avstrijo

NEUE FREIE PRESSE O VZROKIH PREKINJENJA. — POGAJANJA SE NADALJUJEJO KONCEM JANUARJA.

Dunaj, 15. decembra. s. Beograjska «Politika», ki stoji blizu zunanjemu ministrstvu, je v razpravi o odgoditvi jugoslovensko-avstrijskih trgovinskih pogajanj izjavila, da je Avstrija kriva te odgoditve. Jugoslovenski delegati, da so morali delati v neprijazni atmosferi. Tudi nacionalistična propaganda, ki se je zlasti izražala v nemško nacionalni manifestaciji 28. septembra, je neugodno vplivala na potek pogajanj. Glavna napaka da je bila, da so se pogajanja vodila na Dunaju. To da se prihodnjič ne sme več zgoditi.

«Neue Freie Presse» javlja k temu, baje iz krogov jugoslovenskih delegatov, da je bila atmosfera pogajanj ravno nasprotno zelo ugodna. Pogajanja so se vršila na docela prijateljski podlagi in jugoslovenski delegati so baje zelo zadovoljni z načinom, kako so se pogajanja vršila. Naravno je, da so tudi avstrijski zastopniki v svrho varstva avstrijske industrije morali staviti gotove pridržke, čijih rešitev ni ravno lahka.

Treba je rešiti — nadaljuje N. F. P. — še več težkih vprašanj. Da se pospeši ta rešitev, se je sklenilo porabiti božične praznike za posvetovanja doma. Zato se vračajo jugoslovenski delegati v Beograd, da se tam posvetujejo z ministri in strokovnjaki. Isto bodo storili avstrijski delegati. Kakor upajo, se bo med tem posrečila rešitev gotovih težavnih vprašanj, tako da bo po obnovitvi skupnih pogajanj koncem januarja sklep dogovora omogočen.

Tudi v dunajskih poučenih krogih se izjavlja, da se o odgoditvi pogajanj na neprijateljski način že radi tega ne more govoriti, ker se je še danes vršila seja obojestranskih delegatov. Na tej seji se bo sicer sklenil odmor v pogajanjih, ki je pa v očigled božičnim praznikom razumljiv. Res pa je, da bodo avstrijski delegati porabili ta odmor za proučevanje novega jugoslovenskega carinskega tarifa, ki je v mnogih točkah skoraj prohibitivnega značaja.

Bolgarija se boji jugoslovenske kontrole

ODPOR PROTI SKLEPU ZVEZE NARODOV. — OMAJANO STALIŠČE CANKOVE VLADE.

Sofija, 15. decembra. j. Poročila iz Rima, po katerih je Zveza narodov sklenila postaviti na čelo vojaške kontrolne komisije za Bolgarijo jugoslovenskega strokovnjaka, je v političnih krogih povzročilo velik nemir. Izjavlja se, da bo taka kontrola za Bolgarijo brezpogojno imela slabe posledice. Tudi stališče vlade se je vsled tega sklepa poslabšalo. Opozicijonalni listi smatrajo Cankovo predvčerajšnjo situacijsko poročilo v svojem klubu kot zadnji poizkus utrditi negotovo stališče svojega kabineta.

Demisija Marxove vlade

VODI POSLE DO SESTAVE NOVE VLADE. — POGAJANJA MED STRANKAMI ZAČNO DANES.

Berlin, 15. decembra. s. *Državni kancelar dr. Marx je danes popoldne izročil državnemu predsedniku Ebertu demisijo vlade. Predsednik je vzel demisijo na znanje ter obenem poveril državnega kancelarja dr. Marxa in dosedanjo vlado, da vodita vladne posle še dalje do sestave nove vlade.*

Jutri bo Ebert konsultiral šefe parlamentarnih strank in na podlagi teh konferenc določil osebo, ki bo prva dobila mandat za sestavo vlade. Meni se še vedno, da pride pri tem v prvi vrsti v poštev dr. Stresemann, ako si v zadnjem hipu le še ne premisli sedanji kancelar dr. Marx.

Chamberlainove smernice

ODLOČNA ZAŠČITA FRANCIJE PRED NEMŠKO REVANŽO. — ZUNANJEPOLITIČNA DEBATA V PARLAMENTU.

Pariz, 15. decembra. s. «Chicago Tribune» javlja iz Londona: O bodoči politiki zunanjega ministra Chamberlaina se govori, da bo slonela na nastopni podlagi: 1.) Ker je varnost Francije in Velike Britanije tesno zvezana, bo Anglija, ki je vsled poročila vojaške kontrolne komisije za Nemčijo močno vznemirjena, v danem slučaju intervenirala, da doseže, da se varnostne vojaške odredbe Francij ne bodo od nobene strani omejevale. Generalna štaba obeh držav bosta izdelala skupen načrt za eventuelno vojno. 2.) Narodi Evrope naj bi izdelali skupen načrt za izplačilo svojih dolgov Ameriki. 3.) Francija in Italija se pozoveta, naj izdelata načrt skupne politike v Severni Afriki. 4.) Glede trgovinskih zvez se prepušča posameznih državam popolna svoboda in bo Anglija varovala strogo nevtralnost.

London, 15. decembra, j. K adresi na prestolni govor se bo jutri v spodnji zbornici predložil dodatni predlog delavske stranke, v katerem izraža delavska stranka svoje pomisleke glede politike vlade napram Egiptu in Rusiji. Tudi liberalci bodo podpirali ta dodatni predlog, ki predvsem kritizira politiko Baldwina proti Egiptu, ki jo označuje kot brezobzirno. Pri tej priliki bo Chamberlain posegel v debato, da poda splošen pregled o mednarodnem položaju in da izčrpno poroča zlasti o svojih razgovorih v Parizu in Rimu.

London, 15. decembra, s. Po listu Sunday Times je uspeh poseta Chamberlaina v Parizu in Rimu utrditev antante. List meni, da bo to potovanje brezdvomno doseglo prijateljsko in tesno sodelovanje med Anglijo, Francijo in Italijo pri politični obnovi Evrope.

Ninčić v Parizu

Pariz, 16. decembra, v. Jugoslovenski zunanji minister dr. Ninčić je takoj po svojem prihodu stopil v stik z vodilnimi francoskimi politiki. Danes se je vršila konferenca z ravnateljem zunanjega urada Larochem.

Nova revolucija v Albaniji

Beograd, 15. decembra. r. Iz Albanije se javlja, da so uporniki pod vodstvom Cena bega zavzeli Ljum - Kulo in Kukuš ter dospeli do Krume, kjer se vrše težke borbe. Vlada je poslala iz Skadra 400 vojakov pod vodstvom kapetana Husli bega. Izid borbe še ni znan, čuje pa se ves dan močno streljanje.

Beograd, 15. decembra. r. Uporniki iz Ljume so razorožili straže albanske vlade, ki so se podale brez odpora. Vojaki so se pridružili upornikom. Glavna sila vstašev je odšla proti Kukušu.

Djakovica, 15. decembra. r. Javlja se, da so se pod vodstvom Malka Džonija uprli tudi Miriditi proti tiranski vladi ter da se njihove oborožene čete spuščajo proti Skadru.

ODKRITJE PRASTARE KRŠČANSKE CERKVE V SKOPLJU.

Skoplje, 15. decembra. r. Pri podiranju Burmali džamije se je na vzhodni strani našla kamenita plošča, ki potrjuje mnenje, da je tu stala pred turško okupacijo cerkev Sv. Nedelje. Plošča ima obliko križa ter so na njej vrezane štiri stare črke JHNK. (Jezus Kristus naš kralj).

Demonstracije v Moskvi

Berlin, 15. decembra, s. Po semkaj iz Moskve dospelih privatnih vesti so Trockemu pri njegovem odhodu na Krim priredili velike ovacije. Nato pa je prišlo do demonstracij, ki so trajale pozno v noč. V raznih krajih mesta je prišlo do spopadov s policijo.

JOFFE PRISPEL NA DUNAJ.

Dunaj, 15 decembra, s. Novi sovjetski poslanik Joffe je davi dospel semkaj.

PROGA VARDIŠTE - UŽICE KONČANA.

Beograd, 15. decembra. r. Železniška proga Vardište - Užice je končana ter se bo 1. januarja slovesno izročila prometu. S tem je ustvarjena nova zveza Beograda s Sarajevom odnosno z morjem.

HERRIOTOVA BOLEZEN.

Pariz, 15. decembra. j. «Agence Havas» javlja, da se je zdravstveno stanje ministrskega predsednika Herriota nekoliko izboljšalo, ker se je mrzlica od včeraj popoldne zmanjšala.

KONGRES KRŠČANSKEGA POKRETA.

Beograd, 15. decembra. r. Prvi mednarodni kongres krščanskega pokreta bo 26. t. m. v Cambridgeu. Iz naše države se bosta kongresa udeležila dva delegata.

Daruite za sokolski Tabor!

Občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo

PREDSEDSTVO V NAPREDNIH ROKAH.

Ljubljana, 15. decembra.

Danes dopoldne se je vršil v veliki dvorani hotela Union redni občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo za poslovno leto 1923. Na dnevnem redu je bila samo volitev novega odbora, glasovalno pravico pa so imeli le oni delegati podružnic, ki so bili pravilno izvoljeni na podružničnih občnih zborih leta 1923. na podlagi števila članov, ki so svojo članarino plačali do 31. marca 1923. Dasi je bil izid volitev že v naprej evidenten, so vendar klerikalci razvijali hudo agitacijo po deželi in spravili vse na volišče. Od 257 podružnic jih je bilo zastopanih 218. Občnemu zboru je prisostvoval tudi policijski svetnik gosp. Gerzinič.

Občni zbor je otvoril vladni upravitelj Kmetijske družbe za Slovenijo dr. Fran Spiller-Muys s kratkim nagovorom, v katerem je ugotovil sklepčnost in pozivljal vse navzoče delegate, naj se zedinijo za složno delo v prid kmetskemu stanu. Kmetijska družba naj bo, kakor je bila doslej, odločna zastopnica stanovskih interesov kmeta in nekak strokovni voditelj v vprašanjih povzdige kmetijstva. Na predlog delegata Ivana Ažmana je bilo med silo šnim odobravanjem sklenjeno, da se odpošlje Njeg. Vel. kralju vdanostna brzojavka.

Nato je sledila volitev. V smislu pravil so imeli izvoliti delegati iz bivše Kranjske predsednika, II. podpredsednika in 10 odbornikov, delegati iz Štajerske I. podpredsednika in 7 odbornikov, delegati iz bivše Koroške enega odbornika, računska preglednika pa se volita skupno. Vladni upravitelj dr Spiller je imenoval za skrutinatorje za kranjsko sekcijo delegate Ivana Pipana iz Vižmarjev, Antona Umnika iz Šenčurja, Jakoba Jana iz Podhoma in Alojza Jamnika iz Ljubljane; za štajersko sekcijo pa Ivana Ureka iz Globokega, Josipa Skoberneta iz Dovškega Ludvika Plavšaka iz Sv. Jurja ob juž. žel. in Mihaela Brenčiča iz Šmihlje. Volitve so se izvršile popolnoma mirno, razven malega incidenta na volišču štajerskih delegatov, kjer je neki župnik nekemu naprednemu kmetu raztrgal glasovnico. Volitve so trajale eno uro in je bil rezultat sledeči:

Na Kranjskem je prodrla s 118 glasovi napredna lista, dočim so dobili klerikalci z Evgenom Jarcom na čelu 72 glasov. En glas je dobil Ivan Pipan. Izvoljeni so bili torej: Za predsednika Kmetijske družbe za Slovenijo Ivan Sancin, oblastni referent za kmetijstvo v Ljubljani; za II. podpredsednika Ivan Pipan iz Vižmarjev, za odbornike: Ivan Ažman iz Hruš. Franc Hočevar iz Struge, Martin Bajnk iz Božjakova, Anton Meden iz Begunj pri Cerknici, Alojzij Pavlin, oblastni referent za živinozdravstvo v Ljubljani; Lovro Petovar iz Ivanjkovcev, Ivan Remškar iz Brezovice, Alfonz Mencinger iz Bohinjske Bistrice, Bohuslav Skalicky, ravnatelj Kmetijske šole na Grmu, in Ivan Urek iz Globokega. Napredni delegati so pozdravili izid volitev z viharnim ploskanjem in živio - klici.

Na Štajerskem je prodrla klerikalna lista, ki je dobila 77 glasov, dočim je ostala napredna lista s Franjem Roblekom na čelu s 57 glasovi v manjšini. Izvoljeni so bili torej: Za I. podpredsednika prof. Evgen Jarc iz Ljubljane, in sledeči odborniki: dr. Ivan Jankič iz Sv. Petra v Savinjski dolini, Miha Brenčič iz Šmihlja pri Ptuju, Miha Hrastnik iz Brestnika pri Laškem, Alojzij Supanič iz Jarenine, Jakob Jan iz Gorja pri Bledu, Robert Košar iz Sv. Bolfenka, in Martin Steblovšek iz Šmartna. Za Koroško je bil izvoljen za odbornika Ivan Hribernik iz Podkraja pri Prevaljah. Za preglednika računov sta bila izvoljena župnik Ivan Piber in Andrej Roškar, ki sta dobila 169, oziroma 168 glasov. Klerikalna delegata Franc Černe in Jos. Oražem sta dobila samo 149 glasov.

Takoj po razglasu izida volitev je vladni upravitelj dr. Spiller občni zbor zaključil.

Postavitev srezkih kandidatov Narodnega bloka za Celje-Vransko

Bivši poslanec Drofenik kandidat, posestnik Zdolšek-Kristan namestnik.

V nedeljo, dne 13. t. m. se je vršil v Celju zaupni sestanek somišljenikov v Narodnem bloku koaliranih strank, da si postavijo kandidate za volitve v Narodno skupščino v srezu Celje-Vransko. Z velikim zadovoljstvom je treba ugotoviti, da je bila udeležba nad vse častna ter mala dvorana celjskega Narodnega doma polna za narodno in državno idejo navdušenega občinstva. Zlasti je bilo mnogo odličnih zastopnikov kmečkega stanu iz teh dveh okrajev, ki so odločno za skupni nastop vsega narodno-naprednega življa v Sloveniji. Na sestanku ni bilo slišati nobene demagogije; odkrito so se povedale besede ogorčenja proti onim, ki z raznimi avtonomističnimi in separatističnimi frazami in tudi bolestnimi osebnimi ambicijami rušijo temelj države in ne pripuščajo, da bi prišla Narodna skupščina in po ustavi določena oblastna skupščina enkrat do pozitivnega gospodarskega in socijalnega dela.

Zaupnemu sestanku sta predsedovala gg. dr. Kalan in župan Štefan Mastnak iz Dramelj.

Predsednik dr. Kalan je omenil uvodoma, da prehajamo po letih težke blodnje zopet do skupnega nastopa slovenskih narodno naprednih vrst, da izbrišemo na ta način veliko sramoto izza zadnjih skupščinskih volitev, ko je prišlo vsled cepljenja slovenskih naprednih glasov do nemškega mandata.

Burno pozdravljen, je podal glavni govornik g. Drofenik v nad enournem govoru lep pregled žalostnih političnih razmer v Sloveniji. Obširneje se je bavil z zgrešeno taktiko bivšega poslanca g. Pucija, ki se opira na destruktivno in komunistično politiko srbskih zemljoradnikov. Pri tem pozablja, da nismo več v avstrijskem parlamentu, ampak v svoji lastni državi, ki jo je treba s sodelovanjem vseh stanov graditi na podlagi Vidovdanske ustave. Slovenija je poslala v bivšo Narodno skupščino 21 klerikalnih tigrov, ki pa so prišli brez zob nazaj. Kljub demagoškim obljubam, ki so morale omamiti nevešče kmečko ljudstvo, služijo naši vojaki še vedno v Macedoniji in vkljub trditvam, da bo z njihovo izvolitvijo Slovenija raj brez davkov, nas tlačijo še hujša davčna bremena. Markov protokol je spravil Slovence ob ves ugled slovenskim klerikalcem pa je prinesel globoko zaničevanje srbskega življa. Ako se danes glasi klerikalno geslo, da je Slovenstvo v nevarnosti in da «Slovenci vkup», smejo zahtevati tudi Hrvatje in Srbi, da «Hrvatje vkup» in «Srbi vkup». To pa pomeni konec naše države. Klerikalci hujskajo danes in že od nekdaj stan proti stanu, slovenski napredni kmet pa je prišel že zdavno do spoznanja, da je le v složnem in skupnem nastopu vseh stanov tudi kmečki spas in s tem sreča skupne države.

Vsi naslednji govorniki, kakor župan Mastnak iz Dramelj, Urlep iz Št. Jurja in drugi so izražali takisto veliko zadovoljstvo nad tem, da pri teh volitvah nastopajo napredni Slovenci skupno, in da si izvojujejo v tem volilnem boju delavno in za državo z ljubeznijo prožeto zastopstvo.

Na predlog posestnika Kukoviča iz Kalobja je bil z velikim navdušenjem in soglasno proglašen za srezkega kandidata v srezu Celje-Vransko g. Josip Drofenik, posestnik iz Št. Jurja, za njegovega namestnika pa g. Josip Zdolšek, p. d. Kristan, posestnik na Ponikvi.

Na predlog g. Košutnika je bila sprejeta sledeča resolucija, ki najlepše dokazuje, kakšno razpoloženje in mišljenje je vladalo na tem zaupnem sestanku: «Zaupniki v Narodnem bloku za mariborsko oblast zastopanih strank enodušno pozdravljamo stremljenje, da gredo v predstoječi volilni boj v enotni fronti vse stranke v Sloveniji, ki pristajajo na narodno in državno edinstvo naše kraljevine in ki so za celotno provedbo Vidovdanske ustave, v kateri je zajamčena najširša samouprava tudi naši mariborski oblasti potom oblastnih skupščin. Priznavamo nadalje neobhodno potrebo, da na tej podlagi izvoljeni poslanci ustvarjajoče delujejo v skupščini, ker jim bo le na ta način omogočeno na uspešen in viden način koristiti gospodarskim, kulturnim in socijalnim interesom naše ožje domovine. Pozivamo zatorej vse, ki želijo miren in smotren razvoj naše oblasti, da podpirajo naše stremljenje in delujejo za časten izid volitev v tem smislu.» Z iskrenim pozdravom na dr. Bogumila Vošnjaka, ki je prišel tekom zborovanja na zaupni sestanek in z iskreno zahvalo za lepo udeležbo ter stvarno razmotrivanje, je zaključil predsednik dr. Kalan nato zaupni shod.

Politične beležke

+ **Vilder nosilec liste v belovarskem okrožju.** V nedeljo se je v Bjelovaru vršila sijajno obiskana okrožna konferenca SDS, ki je soglasno postavila državnega podtajnika Večeslava Vilderja za nosilca liste. Postavljene so bile tudi srezke kandidature, izvzemši čazmanski, kutinski in koprivniški srez, ki do zaključenih pogajanj zastran skupnega nastopa z radikali ostanejo in suspenso. Konferenca je odposlala brzojavni pozdrav Svetozarju Pribičeviću in V. Vilderju, ki je svojo odsotnost opravičil z nujnimi službenimi opravili.

+ **Izstop Miloša Savčića iz Davidovićeve skupine,** obrazložen z važno in resno politično izjavo (ki smo jo priobčili v nedeljo) daje posebno moralno zadoščenje voditelju SDS Svetozarju Pribiševiću s priznanjem, da je njegova politika edino pravilna in zvesta sklepom kongresa DS iz l. 1921. Miloš Savčić je čakal do poslednjega trenotka, da se Davidović otrese opasnega bratstva z Radićem in vrne k programu DS. Toda Davidović jadra še dalje v meglo defetistov. Savčićevi volilci navdušeno pozdravljajo Savčićev izstop iz stranke in pridružitev samostalnim demokratom. Davidovićevci pa so obupani, edino voditelj Ljuba Davidović ri e z glavo v pesek kakor noj in podaja izjave, da Savčić zapušča stranko v času najhujšega pritiska nanjo. Davidović še vedno ne mara uvideti svoje zavoženosti in se spokoriti zanjo. Medtem pa se šanse samostojnih demokratov v Srbiji stalno jačajo. Polom «sporazumaške» politike je neizbežen in gre naprovaš edino zaslugam partizanskim špekulacijam opozicijskih šefov. Pristop Miloša Savčića k samostalnim demokratom potrjuje to prepričanje in upravičuje pričakovanje, da bodo njegovemu vzgledu sledili še vsi ostali trezni elementi v Davidovićevi stranki.

+ **Kvalitete blokaških profesorjev na zagrebški univerzi.** Poleg škandaloznega izpada zagrebškega blokaškega profesorja Hondla, o čemer smo poročali v nedeljski številki, se je isti dan tudi v profesorskem zboru zagrebške teološke fakultete izvršil vrlo značilen incident. Visoki teologi so se zbrali in profesor dr. Ruspini je predlagal, naj teološka fakulteta najostreje obsodi upokojitev profesorja Barca. Kar je blokašev so se seveda strinjali z Ruspinijem, dočim je profesor dr. Marić (ki ni blokaš) izjavil, da že ima sestavljen protest in da ga bo prečital. Ko je dr. Marić resnično prečital koncept, skoči Ruspini pokonci in začne kričati: «Kaj je to? Kak protest je to? To ni protest, temveč obramba vlade! Škandal!...» Na Ruspinijevo kričanje pa dr. Marić mirno odvrne: «Eto, vidite, gospod, na to smo čakali že tri leta! Ta moj protest ni nič drugega ko *točen prepis onega «protesta»*, ki ste ga Vi (Ruspini) in dr. Barac sestavila, ko so pred tremi leti bili istotako upokojeni naši profesorji dr. Pazman, dr. Zagoda in dr. Mihalović!..» Kakor je znano, sta ravno Ruspini in Barac izposlovala takratno upokojitev navedenih treh profesorjev, svojih tovarišev. In sedaj umirovljeni profesor dr. Bazala je bil takrat načelnik zagrebškega prosvetnega oddelka, ki je stavil ministrstvu predlog za upokojitev neljubih profesorjev. Naravno, Ruspini in Barac takrat nista hotela protestirati proti vladi; zdaj se jima je vrnilo milo za drago Osobito dr. Barac je pravilno občutil resnico starega pregovora: Kdor drugim jamo kopje... Tokrat je postal on *sam žrtev zakona*, medtem ko se je umirovljenje njegovih tovarišev pred tremi leti izvršilo iz političnih ozirov pod protekcijo sedanjih blokaških ogorčenih braniteljev «svobode».

+ **Svobodne volitve.** Opozicijski listi skušajo s smešno vsiljivostjo sugerirati svojim bralcem režimski «teror», «krvoločnost» in pričakovane strahote na dan volitev. Kakor «Slovenec» ne ve o «strahotah» sedanje vlade povedati nič drugega kakor prazna prorokovanja, kaj se bo še vse zgodilo, tako list beograjskih blokašev pod svojo stalno rubriko «U vremenima terora i krvi» ne ve nikoli registrirati nič drugega kakor razprtije med svojimi volilci in kvečjemu aretacijo kakega nakresanega provokatorja v Radićevi republiki. «Teror» torej opoziciji ne gre v klasje, preostane jim edino še izgovor «nesvobodnih» volitev. K temu pa piše «Samouprava»: Današnja vlada nima nikake potrebe, da bi izvrševala kakršenkoli teror ali pritisk na narodne množice s ciljem, da si pribavi nove pristaše. Pri današnjem tajnem glasovanju je to sploh nemogoče. Ko smo mi (radikali) v prošlosti obsojali javno in dokazano kupovanje glasov od strani samostalcev, nam je «Odjek» na dokazane obtožbe odgovoril: «Volitve so tajne in s tem je povedano vse!» Z neizmerno večjo pravico lahko danes vlada Nacionalnega bloka odgovori na samovoljne in neistinite trditve svojih nasprotnikov, saj v ostalem napram njihovim prismodarijam in politični nemoralnosti teror sploh ni potreben. Volitve bodo torej povsem svobodne in njihov izid bo pravi izraz narodnega razpoloženja. Šele nato se bo treba razgovarjati s političnimi nasprotniki...

+ **Povsod gredo v franže.** Z razpadanjem davidovićevcev v Srbiji sledi po sebi tudi razkroj njihovih klavrnih filijalk v prečanskih krajih. Osobito v Zagrebu je med davidovićevskimi mandatolovci zavladal obup. Prvotni kandidat davidovićevcev za Zagreb, profesor Vekoslav Spinčić, je preklical svojo kandidaturo s posebnim pismom na zagrebški centralni odbor DS, kjer pravi: «Obžalujoč, da sem v precenjevanju svojih sil pristal na zame tako častno kandidaturo, preklicujem s tem svoj pristanek...» Mesto Spinčića bo zdaj kandidiral odvetnik dr. Živko Petričić. Posebna nevolja vlada med hrvatskimi, osobito primorskimi davidovićevci nad kandidaturama dr. Tomljenovića in dr. Angjelinovića. Radićevci izkoriščajo to nevoljo in splitska «Hrvatska Riječ» je že prepričana, da bo znatno število primorskih davidovićevcev šlo z Radićem. Resnica je le, da nesrečna davidovićevska zavoženost tira v Radićev tabor samo preproste volilce, dočim se vsi uvidevnejši hrvatski demokrati priključujejo SDS in nacionalnemu bloku.

+ **Šefi širšega bloka», ki ga ni več,** so se v Beogradu sestali k konferenci in zopet nasuli javnosti pevska v oči s sledečim komunikejem: «Danes, 14. decembra, so se sestali prvaki širšega bloka Ljuba Davidović, dr. Vladko Maček, dr. Anton Korošec in Josip Predavec ter se posvetovali o vedno ostrejših merah, ki se jih poslužuje današnja vladna manjšina, in ki se posebno vidijo v protizakoniti prepovedi «Haka» in v zatvoritvi tiskarne, v kateri se ta list tiska; nadalje v pretnjah(!) višjih policijskih organov itd. itd. Na posvetovanju se je pretresla celotna politična situacija, ki je za stranke širšega bloka vrlo dobra!...» To je vse. Sestali so se gospodje prvaki (Spaha niti ne omenjajo!) zaradi «nasilstva» nad turškim hakom in zavoljo «vrlo dobre situacije». A kje so ostale staroslavne fraze o kompaktnosti, vzajemnosti, bratstvu itd. kakor jih je publika morala prežvekovati vse mesece, preden so zajadrali v opozicijo in medsebojno klanje!

+ **Proti cepljenju narodne liste v Mariboru.** V nedeljo se je vršil v Mariboru sestanek radikalskih zaupnikov iz mariborske oblasti, na katerem se je razpravljalo o volilnem nastopu. Kljub temu, da je glavno vodstvo Narodnega bloka v Beogradu že odobrilo kandidaturo profesorja dr. Plivka kot nosilca skupne narodne liste, je večina na sestanku sklenila, da naj radikali samostojno nastopijo in sicer z drjem. Ravnikom kot nosilcem liste. Proti temu je odločno nastopila grupa okrog znanega koroškega rojaka drja. Müllerja. Končno je bil dr. Ravnik pooblaščen, da nadaljuje pogajanja z Narodnim blokom, kar se bo, kakor čujemo tudi zgodilo.

+ **Volilni nastop socialistov v Sloveniji.** Preteklo nedeljo se je vršilo v mariborski oblasti več socialističnih volilnih konferenc, katerim so prisostvovali zastopniki vseh socialističnih struj. Na konferencah je prevladalo mnenje, naj bi nastopile vse socialistične struje na skupni listi. Prihodnjo nedeljo se bo pa vršila taka konferenca v Ljubljani za ljubljansko oblast, kjer se bo istotako sklepalo o enotnem nastopu vseh socialističnih frakcij. Oficielni socialisti se zelo trudijo stvoriti enoten nastop in izgleda, da imajo precejšnjo oporo v poedeželskih organizacijah, dočim načelstvo Dernotove struje še ni pristalo na enoten nastop.

+ **Kandidatje delavsko - kmetsko - republikanskega bloka.** Na konferenci, ki se je vršila v ljubljanskem Železničarskem domu na Turjaškem trgu pod predsedstvom g. Vrhovca so bili postavljeni kandidati za «Delavsko-kmetski republikanski blok» in sicer za Ljubljano in mariborsko volilno okrožje g. *Alojz Sedej*, za ljubljansko-novomeško volilno okrožje pa g. *Makuc*. Marcel Žorga in dr. Lemež sta odklonila vsako kandidaturo. V kamniškem okraju bo kandidiral Vrhovc, v kranjskem Jaka Žorga, v litijskem pa Čebin. Na konferenci je bilo sklenjeno, da nastopijo Lemeževci samostojno in da tudi s klerikalci nočejo nič več skupaj.

+ **Volilna taktika NSS.** Narodnosocijalna stranka je imela v nedeljo zbor svojih zaupnikov, na katerem je bilo sklenjeno, da naj narodni socijalisti pri volitvah na deželi podpirajo Pucljeve agrarce. Pri tem računa vodstvo NSS., da se bo oficijelna SKS., ki je kakor znano organizirana v beograjski Zemljoradniški stranki, odtegnila svoječasnemu sklepu zemljoradnikov, po katerem Zemljoradniška stranka odklanja kooperacijo z drugimi strankami ter vse volilne kompromise. Po načrtu narodnih socijalistov pa naj bi se NSS. ter SKS. združili v «Kmečko-delavsko zvezo...» Glede Ljubljane se NSS. še ni odločila ter so zaupniki dali načelstvu pooblastilo, da ukrepe po svojem preudarku.

+ **Pobijanje komunizma.** Beograjska policija je prepovedala razširjenje proglasa «Neodvisne Radničke Partije Jugoslavije» na prebivalstvo Macedonije in Južne Srbije, ker se v proglasu odkrito agitira za odcepitev obeh pokrajin. Beograjska policija je v tiskarni «Ljubomira» zaplenila pretežno zalogo proglasov ter povodom hišne preiskave konfiscirala tudi ostale protidržavne brošure in spise. Nadalje je v uredništvu glasila «Okovani Radnik» konfiscirala razen obtežilen material. Tajništvo in ostali lokali NRPJ so bili zapečateni. Preiskava se vodi še nadalje in policija zaenkrat ne da podrobnih obvestil. Ukrepi policije proti komunistom imajo značaj uporabe zakona o zaščiti države, dasi notranje ministrstvo še ni storilo nikakih sklepov. V zvezi z razpustom NRPJ (odnosno NDSJ) in z ukrepi v Beogradu se je tudi v stanovanjih zagrebških komunističnih prvakov že izvršila hišna preiskava. Iz redakcije «Borbe» so bile zaplenjene vse knjige, oblastni komunistični tajnik Vladimir Čopić pa je izročen v preiskovalni zapor.

+ **Želja, mati laži, in blokaški listi.** Odkar med opozicijo usodno poka na vseh straneh, se blokaški listi z vso silo prizadevajo, da bi z glupo lansiranimi poročili o razmerah v Nacijonalnem bloku ali njegovih sestavinah odvrnili pozornost javnosti od svojih krahov. Tako je osobito zagrebška blokaška štampa zadnje dni zlegla nekaj smešnih «senzacij» o sporih med zagrebškimi samostojnimi demokrati, o demisiji predsedstva in polomu mestne organizacije JDS. Za pobitje teh prilikavih izmišljotin je dovolj povedati, da polom razsaja med zagrebškimi davidovićevskimi demokrati, a tudi v vodstvu HRSS. ž enekaj vre. V zagrebški organizaciji SDS. pa, kakor «Riječ» mirno navaja, ni in ne more biti krize, ker bi se tudi eventualni spori takoj izravnali prijateljsko, kakor to odgovarja interesom države ter energično delo in sloga SDS. Zagrebška mestna organizacija SDS. se zaveda svoje velike dolžnosti in odgovornosti, zato se njeni člani morejo tatarskim vestem separatističnih listov le smejati.

Kateri
filmski igralec je Ljubljančankam
najbolj priljubljen?
Odgovor jutri!!!

Kateri
filmski igralec je Ljubljančankam
najbolj priljubljen?
Odgovor jutri!!!

Gostovanje zagrebških šahistov v Ljubljani

V nedeljo predpoldne sta dospeli kombinirani šahovski moštvi šahovske sekcije društva trgovskih akademikov «Lovčen» in ruskega akademskega šahovskega krožka iz Zagreba v Ljubljano, pod vodstvom jugoslov. šah. mojstra Vladimira Vukoviča.

V lokalu «Ljublj. šah. kluba» jih je v klubovem imenu pozdravil podpredsednik g. inž. V. Zupanc, nakar se je v imenu gostov odzval mojster Vuković, povdarjajoč, da je z obiskom zagrebških šahistov storjen prvi odločilni korak v Jugoslaviji za medsebojno zbližanje in upoznavanje sosednih šahovskih klubov, potom prireditev medmestnih matchev in turnirjev in s tem odstranjena po dr. Laskerjevi izjavi o našem šahovskem življenju ena izmed glavnih ovir svobodnega šahovskega razmaha.

Po osebni predstavitvi vseh navzočih klubovih članov in gostov je točno ob 14. uri pričela turnirska šahovska borba. Potom žreba so bili določeni pari — 10 po številu — za, žal vsled pomanjkanja časa, le eno partijo. Nastopili so: 1.) Didzinski (R.) : Jerošov (L.); 2.) Furlani (L.) : Filipčič (Z.); 3.) Strelov (R.) : Stupan (L.); 4.) Dernovšek (L.) : Vrbanić (Z.); 5.) Pureš (Z.) : Valentinčić (L.); 6.) J. Vidmar (L.) : Čebotov (R.); 7.) Salzberger (Z.) : Cirll Vidmar (L.); 8.) inž. Zupanc (L.) : Tihomirov (R.); 9.) Žuljić (Z.) : Mrzlikar (L.); 10.) Kragelj (L.) : Dabac (Z.).

Prvoimenovani v paru so igrali z belimi kamni, drugoimenovani s črnimi in značilo kratice v oklepaju matični klub igralcev: L. = «Ljubljanski šahovski klub»; Z = «Lovčen» šah. sekcija, Zagreb; R = Ruski akad. šah. krožek, Zagreb.

Boj je končal z odločno zmago Ljubljane v razmerju 8½ : 1½. Od Ljubljančanov je izgubil partijo Kragelj, a remizoval Dernovšek. V vseh ostalih partijah je Ljubljana zmagala.

Ob 20. uri se je vršila druga prireditev — šahovski brzoturnir med gosti in domačini igralci. Prijavilo se je skupno 11 igralcev, od katerih je vsak odigral z ostalo desetorico po eno šahovsko brzopartijo, v strogem tempu 5 sekund za potezo. Kot sodnik je fungiral mojster V. Vuković, a igrali so gg.: dr. Milan Vidmar (svet. šah. mojster) (L.) Vrbanić (Z) Furlani (prvak Ljubljane) (L.), Filipčić (Z.), inž. Zupanc (L.), Dabac (Z.), Kragelj (L.), Pureš (Z.), Sajovic (L.), Žuljić in Salzberger (oba Z.).

Turnir je pokazal sledeči rezultat:

1. dr Milan Vidmar: 10 točk (s stolpom naprej!); 2. Furlani (L.): 9 točk; 3. Vrbanić (Z.) 6 točk; 4. inž. Zupanc 5½ točke; 5. Kragelj (L.): 5 točk; 6. Sajovic (L.), Pureš (Z.): vsak po 4 točke; 7. Dabac (Z.): 3½ točke; 8. Filipčić in Žuljić (oba Z.): vsak po 3 točke; 9. Salzberger (Z.): 2 točki.

Brzoturnir je končal ob pol 23. s sijajnim rezultatom za domačine. Prireditev je vzbudila v šahovskih krogih silno zanimanje ter je potek zanimive borbe spremljala nabita igralna soba šahovskih prijateljev. Upati je, da «Ljubl. šahovski klub» v kratkem zopet privabi s slično prireditvijo svoje prijatelje pod svoje okrilje.

ZGRADBA PRVEGA SOKOLSKEGA DOMA NA DOLENJSKEM.

Gradbeni odsek Sokolskega društva v Črnomlju je razposlal te dni vsem narodnjakom in kulturnim ustanovam, naklonjenim tvrdkam širom naše ožje domovine prošnje za podporo pri gradnji lastnega doma.

V središču Belokrajine, v onem delu naše lepe domovine, kjer so rojenice prorokovale Slovencem «Veroniko Deseniško», ob Kolpi in Gorjancih sivih smo prevzeli častno, a težavno nalogo — zgraditi hram kulture in napredka — prvi sokolski dom na Doleniskem.

Belokranjci so večinoma siromašni. Po Ameriki, Westfalii in drugod po tujem svetu raztreseni, si služijo vsakdanji kruh. Vsa med njimi delujoča kulturna in narodna društva so v prvi vrsti vezana na pomoč in podporo prijateljev in dobrotnikov onstran Gorjancev.

Zavedni in narodni domačini se žrtvujejo po svojih močeh; željni uka in napredka, kličejo vsem zavednim bratom in sestram: Pomagajte nam!

Sezidali smo že temelje in prepričani, da bo vsak narodniak upošteval naše plemenite cilje, upamo in prosimo, da nobeden ne zavrže naše prošnje. Tudi najmanjši dar je dobrodošel.

Gradbni odsek Sokola v Črnomlju.

Borza

15. decembra:

CURIH: Beograd 7.70, New-York 516.60 London 24.25, Pariz 27.70, Milan 22.26, Budimpešta 0.0070, Bukarešta 2.65, Sofija 3.75, Dunaj 0.007260.

DUNAJ: Beograd 1038 do 1062, Budimpešta 96.30 do 97.10, Bukarešta 3.6 do 358, Milan 3054 do 3066, New-York 70.935 do 71.185, Pariz 3802 do 3818, Praga 2144 do 2154, Curih 13.745 do 13.795, dinarji 1051 do 1060, dolarji 16.690 do 16.810, lire 3025 do 3045

PRAGA: Beograd 50.50, Berlin 8.09, Rim 146.40, New-York 33.90, Curih 67.75

BERLIN: Beograd 6.27, Milan 18.09, Praga 12.666, Curih 81.24.

LONDON: Beograd 312, Pariz 87.50, Milan 108.80, Dunaj 333.00, Bukarešta 330, Praga 155.25.

NEW-YORK: Beograd 149.25, Milan 431, Pariz 536.50, Praga 802.25, Bukarešta 51

Naši kraji in ljudje

Kraljeva dvojica v Skoplju

Kraljeva dvojica nadaljuje sedaj zadnjič prekinjeno potovanje po južni Srbiji in je prispela že v petek popoldne v Skoplje, viharno pozdravljena od tisočere množice ljudstva. V selu Bardovci je postila konak nekega turškega paše, v katerem je prebival kralj leta 1912. pred vkorakanjem v Skoplje.

V soboto dopoldne se je vršila v metropoliji povodom kraljeve krstne slave svečana služba božja, katero je opravil metropolit Varnava. Nato si je kraljeva dvojica ogledala cerkev sv. Spasa in krasno džamijo sultana Murada, popoldne pa se je odpeljala v spremstvu generala Hadžića in drugih odličnikov v okolico Skoplja do Katlanova, kjer se je hotl kralj na lastne oči prepričati o delu za izsušitev katlanovskega močvirja. Od tu se je nadaljevala vožnja z avtomobilom do Velesa, kjer so takoj zvedeli za prihod visokih gostov in je prirdil zbrani narod vladarski dvojici navdušene ovacije. Zvečer se je kralj vrnil v Skoplje in povabil na večerjo več zastopnikov mestne občine, katerim je izročil ob tej priliki 25.000 Din za občinske reveže ter poslal v Dom sirot za vsako dete posebno darilo.

V nedeljo se je kraljeva dvojica odpeljala preko Prilepa v Bitolj.

Skupščina ljubljanskih naprednih akademikov

Ljubljana, 15. decembra.

Danes popoldne se je vršila v zbornični dvorani univerze skupščina naprednih akademikov, na kateri se je razpravljalo o zadnjih dogodkih na beograjski univerzi Kakor znano so na zadnji skupščini naprednjaki predlagali, da naj se skupščina odgodi in to zgolj radi tega, da se ugotovi avtentičnost časopisnih poročil o spopadih omladine s policijo na beograjski univerzi. Sedaj je napredna omladina poslala svojega posebnega delegata v Beograd, ki je stopil v stike s tamošnjimi akademskimi oblastvi in se na rektoratu informiral o vseh izgredih na beograjski univerzi.

Danes se je vršila skupščina in napredni delegat je poročal, da rektorat in akademski svet univerze dosiej še ni sklepal o vprašanju je-li bila kršena avtonomija univerze ali ne. V tem pogledu bo akademski senat stvoril svoje zaključke šele na eni prihodnjih sej. Dejstvo je le to, da je varnostna oblast faktično prestopila akademska tla, smatrajoč, da ravna v nujni sili.

Z ozirom na ta pojasnila je skupščina sklenila resolucijo, v kateri protestira proti intervenciji varnostne straže na akademskih tleh brez poziva akademiskih oblastev. Nadalje pa resolucija ostro obsoja neakademsko ponašanje nekaterih akademikov in zavrača nasilje, izvršeno s katerekoli strani, pa bilo to tudi s strani akademikov samih.

Za to resolucijo je glasovalo *250 naprednih akademikov*, dočim je znašala zadnjič separatistična večina le 204 glasove. Proti resoluciji ni glasoval nihče. Po tem glasovanju je predsednik *Maček* pozval tudi one akademike, ki se vzdrže glasovanja, da dvignejo roke. Glasovanja se je pa vzdržalo le *17* klerikalnih študentov.

Tako je današnja skupščina jasno pokazala, da je bila prejšnja klerikalna večina le slučajna in da tej večini ni šlo za stvarnost, ampak le za trenutno izrabo ugodne situacije.

Kateri
filmski igralec je Ljubljančankam
najbolj priljubljen?
Odgovor jutri!!!

Roparski umor v Studencih

Del oropanih stvari najden pri Ptuju. — Ugotovitev zločinca.

Maribor, 15. decembra.

Ostudni zločin v Studencih pri Mariboru se polagoma pojasnjuje. Zaslugo na tem pa ima zlasti Ivan Svenšek, čevljarski pomočnik pri Miklu. Ta je začel takoj sumiti neznanca, ki je često prihajal k njegovemu mojstru in z njim neprestano kupčeval, a običajno tajno. Njegovega imena pa Svenšek ni vedel in tudi ne odkod neznanec prihaja. Pravi, da je po umoru ves dan in celo noč premišljeval, kako bi mogel zvedeti za njegovo ime. Bil je pa prepričan, da je bil ta med zločinskimi morilci, ker ga je kritičnega dne čisto razločno slišal govoriti v sosednji sobi z mojstrom in spoznal njegov glas. Končno se je spomnil, da je ta neznanec enkrat kupoval v Studencih od čevljarja Rajha «Drehbank». In res je Svenšek našel tu pravo luč za nepojasnjeni umor. Rajh je povedal, da je tisti neznanec Ivan Žlahtič, mizarski mojster na Bregu pri Ptuju (ne Šnuderl, kot smo zadnjič poročali). Takoj v soboto so o tem obvestili orožniki iz Studencev orožniško postajo na Bregu, ki je že čez nekaj minut aretirala Žlahtiča in tudi z uspehom izvedla pri njem hišno preiskavo. Iz njegove mizarske delavnice je vodila majhna odprtina v podstrešje, kjer so našli dve še neodprti, z vrvjo prevezani košari in v njih polno raznega blaga, usnja in čevljev. Žlahtiča so takoj izročili okrajnemu sodišču v Ptuju, da ga odstopi preiskovalnemu sodniku pri mariborskem okrožnem sodišču.

Zvečer se je pripeljal v Ptuj orožnik iz Studencev z Ivanom Svenškom, da pregledata sumljivo blago v košarah. Svenšek je takoj spoznal, da so vse stvari odnešene od njegovega mojstra Mikla, in sicer: 7 žepnih moških ur, ki so jih ljudje večinoma zastavili pri Miklu, ena ženska zapestna ura, zlat poročni prstan, tri verižice, zlat uhan, nova rjava obleka, ki je Mikl radi štedljivosti še niti nosil ni, gumijev plašč, tri hlače, 3 kože za podplate, dve koži usnja boks in eno ševro, štiri pari novih čevljev, dva para ženskih, ene nove si je pa Žlahtič kar obul in pustil stare pri Miklu, en dežnik, 28 vretenc črne niti, katere je pa še mnogo ostalo pri Miklu. Roparja več nista mogla pobrati, ker sta košari, ki sta tudi Miklovi, itak natovorila tako, da ju nista mogla zakleniti, ampak sta jo prevezala z vrvjo. Pomagača pa je Žlahtič gotovo imel, ker še manjka več stvari n. pr. Miklov gumijev plašč. Zdi se pa, da je preiskava že tudi drugemu lopovu za petami, dočim o Miklu še vedno ni natančnega sledu.

Žlahtič mora biti izredne vrste zločinec, ker ni imel nobene potrebe za ropanje. Ima namreč na Bregu pri Ptuju lepo vilo s posestvom ter dobro idočo mizarsko delavnico, kjer je imel dela še za dve leti naprej.

Umorjena Miklova žena je bila ob umoru najbrž ravno pri pranju. Našli so jo namreč z zavihanimi rokavi.

Danes popoldne je mariborska policija preiskala natančno oba bregova Drave, da bi eventuelno izsledila kako sled za doslej še ne najdenim čevljarjem Miklom. Prebrskala je tudi vse temne kote Maribora, da bi našla drugega storilca. Ves trud pa je bil zaman.

Dame!

Najlepša prilika za božično presenečenje imate v krasni izbiri izgotovljenih družabnih toalet: koncertnih in plesnih, damskih kot dekliških. Zadnje pariške novosti. Cene vsakomur dosegljive.

MODNI ATELJE M. ŠARC
Ljubljana, Kongresni trg 4/I.

Porote

Maribor, 14. decembra.

SMRTNA OBSODBA.

Porotna razprava proti Jožefu in Barbari Benko ter Francu Obranu radi umora 97letnega prevžitkarja Franca Puntigama iz Lahoncev pri Ormožu je v soboto trajala preko polnoči. Kljub pozni nočni uri pa je številna radovedna publika vztrajala do konca v porotni dvorani. Kmalu po polnoči je ob grobni tišini vstopil v dvorano sodni dvor in je predsednik razglasil, da je na podlagi krivdoreka porotnikov Jožef Benko obsojen na smrt na vešalih. Barbara Benko pa na 12 let težke ječe, dočim je bil Franc Obran oproščen. Tiho so zapustili obsojenci dvorano, le Barbara Benko je pri vratih srdito jeknila: «Proklet bodi na večnol» Koga je mislila s temi besedami, ni povedala. V čakalnici za priče se je hitro poslovila od svojega polletnega nezakonskega deteta, ki je spalo na klopi. Mati se je vrnila v zapore, njeno dete pa so odnesli sorodniku na deželo.

Maribor, 15. decembra.

UBOJ.

Danes dopoldne so se zagovarjali pred poroto 19letni kočarski sin Edvard Pšeničnik, Jakob Teržan, posestniški sin in France Šoba, posestniški sin iz Statenberga, radi uboja Maksa Mlakarja.

Med obtoženci in Maksom Mlakarjem je vladalo že izza letošnjega poletja napeto razmerje. Takrat je neko nedeljo v Dreotovi gostilni v Mostečnem Maks Mlakar premikastil Frančeta Šobo in hotel vreči iz gostilne Jakoba Teržana. Neposredni povod k uboju pa je bil dogodek na predvečer 9. oktobra, ko so Mlakar in njegovi tovariši napadli Šobo in Pšeničnika ter prvega pretepli, dočim je drugi srečno odnesel pete. Obdolženci so sklenili, da se še isti večer maščujejo nad Mlakarjem. Tržan se je oborožil s sekiro, Pšeničnik je vzel s seboj nabasano pištolo, nakar so v bližini Doberšekove hiše v Statenbergu prežali na Mlakarja. Ker pa je Mlakar, ki je slutil nevarnost, krenil po drugi poti domov, so krenili takoj za njim. Med potjo je izruval Šoba trsni kol, Teržan pa je vzel Pšeničniku pištolo in mu dal sekiro. Pri gozdu Marije Drozgove so dohiteli Mlakarja, na katerega je oddal Jakob Teržan iz neposredne bližine strel iz pištole in ga zadel v desno roko, dočim ga je Pšeničnik udaril od zadaj s sekiro po glavi, da se je takoj zgrudil. Istočasno ga je udaril še Šoba s kolom po hrbtu, nakar so napadalci zbežali. Mlakar je dobil smrtne poškodbe in je 14. oktobra vsled otrpnenja možganov umrl.

Porotniki so potrdili vprašanje hudodelstva uboja, nakar je bil obsojen Jakob Teržan na 4, Edv. Pšeničnik na 3, France Šoba pa na poldrugo leto težke ječe.

BRATOMOR.

Vincenc Knupleš je imel v prvem zakonu dva otroka, hčerko Marijo in sina Ivana, iz drugega zakona pa je bilo pet otrok, med njimi tudi Vincenc. Dasi je bila Knupleševa kmetija ena največjih na Ročici, tako da bi lahko družina živela zelo srečno, pa je bil drugi zakon nesrečen in l. 1921 končno sodno ločen. Po ločitvi je stari Knupleš izročil polovico posestva svojemu sinu Ivanu iz prvega zakona, kar pa je Vincenca silno razburilo in je neprestano očital Ivanu, da je oškodoval otroke iz drugega zakona. Med obema bratoma se je razvilo strašno sovraštvo. Vincenc je bil že enkrat obdolžen, da je 3. februarja 1923. zvečer streljal na brata Ivana, vendar pa je bilo kazensko postopanje proti njemu ustavljeno, ker očitka ni bilo mogoče dokazati. Sum pa je kljub temu obstojal še v naprej in to tembolj, kr je Vincenc ponovno grozil svojemu bratu, češ, «enkrat ga že bom». Svoje dejanje je dne 30. oktobra 1924 tudi v resnici izvršil. Tega dne je namreč Vincenc napadel svojega očeta, ker ga je karal, da ni prišel poprej domov. Ivan je prihitel očetu na pomoč in iztiral nasilnega brata iz hleva. Med obema bratoma se je razvil nato pretep, tekom katerega je Vincenc udaril Ivana z ročico s tako silo po glavi, da se je zvrnil preko stopnjic in padel po dolgem na obraz v smeri proti hlevu. Umor se je zgodil v pričo domačih, ki so iz strahu zbežali k sosedom. Ivan Knupleš je imel popolnoma razbito glavo, ter je umrl na otrpnenju možganov.

Vincenc Knupleš taji, da bi 3. februarja streljal na pokojnega brata, prizna pa umor dne 30. oktobra, a ga skuša na vse načine olepšati. Zagovarjal se je zlasti s silobranom in izjavil, da ga je pokojnik med pretepom tolkel s samokresom po glavi, kar pa so priče zanikale.

Priče so tudi danes potrdile navedbo v obtožbi. Vendar se je izreklo le 7 porotnikov za umor in 5 proti, pač pa je 10 porotnikov glasovalo za uboj, nakar je sodni dvor obsodil še ne 20letnega bratomorilca Knupleša na 6 let težke ječe. Državno pravdništvo je zastopal dr. Jančič.

* * *

Da se ne bi delala morda g. Juriju Skamnu, sodnemu slugi v pok. in trgovskemu potniku v Šoštanju, po nepotrebnem krivica, ugotavljamo, da so očitki proti njemu, kakor smo jih reproducirali v svojem poročilu o celjski poroti z dne 5. t. m., vzeti iz obtožnice. Razume se, da mi iz svojega nismo ničesar dodali niti obtožnice spreminjali, ampak smo njene podatke le skrajšali. Porotniki so s svojim pravorekom izrekli, da so bili očitki obtožnice nevzdržni, kar se je na razpravi dokazalo. Zato je bil njihov izrek soglasen in obtoženi g. Skamen je bil popolnoma oproščen. V tem smislu smo tudi mi poročali.

Ako imate dobro blago po nizkih cenah

še ne zadostuje za živahne kupčije, o tem morate obvestiti širše občinstvo.

Povejte to čitateljem „Jutra“ s primernimi oglasi v predbožičnih, božični in novoletni številki,

ki jih bo čitalo, ker se list zaradi vedno zanimive vsebine izposojuje iz rok v roke, vsakokrat nad

= 100.000 občinstva. =

Uspeh je neizogiben.

Še danes 16. in jutri 17. t. m. nastopa najlepša izmed najlepših filmskih umetnic

LEE PARRY v krasnem eksklusivnem filmu

„Najlepša žena sveta“

po slovitem istoimenskem romanu **Hugo Bettauerja.** — Nagradno tekmovanje lepotic v monumentalni dvorani neke palače v Londonu. — Veličasten karneval v Rimu. — Divne slike iz potovanja po Evropi. — Naravni posnetki bruhanja vulkana itd. — Razkošno! — Elegantno! — Predstave ob 1/4 5., 6., 1/8 8. in 9. uri. — Pri večernih predstavah sodeluje najboljši orkester v Ljubljani (Rynešl). 7356a **Kino Ljubljanski dvor.**

Dopisi

KONJICE. Bivši tajnik okrajne hranilnice in zvest pristaš tukajšnje nemške klike Gotfrid Hasenbichel, se poteguje za gostilniško koncesijo v našem trgu, ki je ugasnila s smrtjo njegove matere. Oblasti je znano, da imamo v konjiškem trgu itak preveč gostiln, da torej ni nobene potrebe, da bi obstojala Hasenbichlova gostilna še naprej in upamo, da bo pristojno oblastvo prošnjo imenovanega kratkomalo zavrnilo. Gotfrid Hasenbichel je zelo dobro situiran, posestnik enega najlepših posestev v bližini konjiškega trga, nadalje zastopnik zavarovalne družbe «Jugoslavije» in torej tudi iz razloga njegovega gmotnega položaja ni povoda, da se mu podeli zaprošena koncesija.

GABERJE PRI CELJU. O priliki I. Miklavževega večera, ki ga je priredilo Podporno društvo za revne otroke v Gaberju dne 4. t. m. v kinu Gaberje, je bilo obdarovanih 268 otrok iz dečje stanice Gaberje in osnovne deške šole, ter zasebne šole šolskih sester v Celju z raznim blagom in obuvalom. Pred nastopom sv. Miklavža so deklamirali otroci dečje stanice v Gaberju pod vodstvom marljive vrtnarice gdč. Mare Poglajenove. Odbor se najlepše zahvaljuje vsem, ki so na kakršenkoli način pripomogli, oziroma prispevali k navedeni prireditvi. Najlepša hvala tudi zastopnikom šolstva, srezkega poglavarstva in občine Okolica Celje, ki so se po svojih odposlancih potrudili k tako važnemu in humanitarnemu delu.

LJUTOMER. Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva v Ljutomeru vabi na občni zbor, ki se vrši dne 26. t. m. v pevski sobi (nekdaj teslka) ob 8. uri zjutraj. Vabljeni so vsi člani in prijatelji sadjarstva in vrtnarstva. Narodna šola v Ljutomeru nazanja že sedaj da priredi dne 6. januarja v Vavpotičevi gostilni šolsko tombolo v prid uboštim učencem. Začetek ob 5. uri popoldne. Domača in okoliška društva naj se blagovolijo ozirati na to prireditev.

SV. BARBARA V SLOV. GORICAH Podružnica CMD za Sv. Barbaro, Vurberk, Sv. Martin in Št. Janž, je imela dne 7. t. m. pri Sv. Martinu občni zbor, na katerem je bil na predlog nadučitelja Antona Gselmana izvoljen z vzklikom dosedanji odbor. Odbor pozivlja občinstvo, naj podpira društvo s prispevki.

Poravnajte pravočasno naročnino za „JUTRO“!

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama.

Torek, 16.: Zaprto.
Sreda, 17.: «Zora, dan noč». A.
Četrtek, 18.: «Veronika Deseniška». E.
Petek, 19. ob 3.: «Mogočni prstan». Mladinska predstava pri znižanih cenah. Izv.
Sobota, 20.: «Magda». Premijera izvirne drame. D.

Ljubljanska opera.

Torek, 16.: «Lopudska sirotica». Slavnostna predstava na predvečer rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra I. C.
Sreda, 17.: «Netopir». F.
Četrtek, 18.: «Jenufa». D.
Petek, 19.: Zaprto.
Sobota, 20.: «Rigoletto». A.
Nedelja, 21.: «Tosca». Gostovanje Zdenke Zikove in Marija Šimenca. Izv.

Mariborsko gledališče.

Torek, 16.: «Kajn». D. Slavnostna predstava v proslavo rojstnega dne kralja Aleksandra.
Sreda, 17.: Zaprto.
Četrtek, 18.: «Razporoka». C.
Petek, 19.: Zaprto.
Sobota, 20.: «Razporoka». A.

Nedeljske prireditve

Ljubljana, 15. decembra.

Začela se je z mladinskim predavanjem ob 11. uri dopoldne v dvorani «Filharmonične družbe». Na sporedu je bila glasba Čehov, o kateri je govoril uvodno besedo marljivi zborovodja g. Zorko Prelovec. Program so izvajali: operna pevka gdč. Rozumova, kons. prof. Ruža Šlaisova in Jan Šlais ter član opernega orkestra Gustav Müller, ki je izvajal spored s čelom. Predavanje je bilo dobro obiskano, vsi sodelujoči so bili deležni živahnih aplavzov, s katerimi je mladina vedno hvaležno radodarna. Mislimo pa, da gre največja hvala za te uspehe g. prof. Jeraju, ki je prišel na plodonosno misel mladinskih koncertov, katerih razveseljivi uspehi se kažejo že sedaj v navdušenju mladega sveta za muziko.

Istočasno je predaval v Jakopičevem paviljonu cand. art. g. Stanko Vurnik o pravilnem gledanju umetnine. S skrbno premišljeno besedo je g. predavatelj naznačil elemente, katere mora imeti pred sabo vsak opazovalec, ko gleda umotvor. Zanimanje za predavanje je bilo zelo intenzivno in poslušalci so bili z g. predavateljem, ki je povedal marsikaj novega in vzpodbudnega, zelo zadovoljni.

Popoldne sta bili predstavi v operi in drami. Drama je imela na sporedu prikupljivo igro pisatelja in humorista Frana Milčinskega «Mogočni prstan». V operi pa je bila istočasno ljudska predstava dveh enodejank: «V vodnjaku» in «Cavalleria rusticana». V prvi je nastopila nova članica našega opernega gledališča gdč. Frieskova. Lahko rečemo, da pomenja nova pevka za Ljubljano dobro pridobitev. Njen glas, liričen sopran, je zelo lep, njena pevska kultura se jasno kaže. Gdč. Frieskova je izvežbana koloraturka in v nji se nam obeta nova nosilka glavne vloge v Verdijevi «Traviati», pela pa bo lahko tudi «Madame Butterfly». Publika je sprejela novo pevko zelo prisrčno. V vlogi starke Zorune je v isti operi prvič nastopila gdč. Ropasova, ki je rešila svojo nalogo tudi prav dobro.

V «Cavalleriji rusticani» je pel vlogo Turidda zopet priljubljeni tenorist gospod Ado Darian, ki se je prikupil prijateljem dobrega petja in obiskovalcem opere že pri prvem svojem nastopu. Njegov mladeniški pojav, ognjevito prednašanje in doživljanje vloge je občinstvo nagradilo z burnim aplavzom. Poleg gospoda Dariana treba pohvalno omeniti gdč. Thalerjevo, ki šteje vlogo Santuzze med svoje najboljše pevske partije in g. Zatheya, ki je zopet pokazal svojo vsestransko uporabljenost. Gledališče je bilo malone razprodano.

Zvečer se je igrala v drami komedija «Danes bomo tiči». Režijsko je bila prekostumirana, t. j. igralci so nastopili v biedermayerski opravi, kar je dajalo stvari obeležje časa, v katerem se komedija odigrava. Igra je bila približno na lanskem nivoju in je poslušalce neprestano zabavala.

Iz ljubljanske gledališke pisarne. Danes, v torek, se vrši v opernem gledališču slavnostna predstava na predvečer rojstnega dne Nj. Veličanstva kralja Aleksandra. Poje se izvirna Vilharjeva opera Lopudska sirotica za red C. — V petek, dne 19. t. m. popoldne ob 3. se uprizori v drami Milčinskega narodna pravljica «Mogočni prstan» kot dijaška in mladinska predstava pri zelo znižanih cenah. Starše opozarjamo na to predstavo. — V nedeljo dne 21. t. m. zvečer gostujeta v operi naša ljuba znanca: gdč. Zdenka Zikova in Marij Šimenc, in sicer v operi «Tosca». Brezdvomno sta oba umetnika-pevca ravno v tej izredno priljubljeni operi v resnici na višku svoje umetnosti. — V torek 23. t. m. gostujeta Zikova in Šimenc v «Pikovi dami». Predprodaja vstopnic se vrši od srede 17. t. m. dalje pri operni blagajni. Cene običajne operne.

Sloves Amar-Hindemithovega kvarteta, ki je doma v Frankfurtu, se je brez dvoma začel z velikanskimi uspehi, katere je dosegel kvartet na slavlju komorne glasbe v Donaueschingenu in v Salzburgu leta 1922. Na teh dveh prvovrstnih glasbenih prireditvah si je pridobil kvartet prvo mesto in od takrat dalje je prepotoval celo Evropo. Član kvarteta je znani komponist Hindemith, kojega kvartet op. 32 se izvaja tudi na našem koncertu dne 19. t. m. v Unionski dvorani. V tem svojem kvartetu hodi Hindemith povsem po modernih potih in vodi vsak svoj instrument povsem slobodno, brez obzira na harmonijsko podlago. Vendar doseza najčudovitejše in najlepše efekte. V svoji partituri ima mesta, ki delujejo z neko izredno notranjo silo na poslušalca. Začetek tega kvarteta je zanimiv. Fugato, nekaka legitimacija Hindemitha samega, kateri glasbeni struji da pripada. V fugatu imata I. in II. vijolina nek neobičajen dialog, ki naravnost frapira vsled svoje koncepcije. Komponist sam sodeluje pri kvartetu kakor vijolist in kritika ga hvali, kot najjačjo umetniško individualnost cele skupine. Vstopnice v Matični knjigarni. 3510

Mariborsko gledališče. Ker je gospa Mitrovičeva nenadoma obolela in menda še ves teden ne bo mogla nastopiti, je gostovala v petek v Narodnem gledališča kot Azucena v Trubadurju ga. Thierry-Kavčnikova iz Ljubljane. Dosedanji umetniški uspeh v Trubadurju je tudi to pot privabil polno gledališče publike, čeprav se je predstava vršila izven abonementa. Predstava je bila v vsakem oziru na višku in publika od začetka do konca svečano razpoložena in je navdušeno aplavdirala

Domače vesti

• **Imenovanja in upokojitve v konzulatih.** Za generalne konzule so imenovani: Lazar Bajić na Dunaju, Spira Pavlović na Krfu, Filip Dobričić na Reki, Konstantin Fotij v Carigradu, Grgur Berić v Bratislavi. Upokojeni so sledeči generalni konzuli: Janicije Dimitrijević v Carigradu in Dimitrije Cohadžić na Krfu. Izredni poslanik in polnomočni minister Milan Grol je stavljen na razpoloženje.

• **Na univerzi v Lvovu** sta promovirala 10. t. m. za živinozdravnika gg. Ilijerosim Hrobat, rodom iz Dobravelj na Goriškem in Vinko Bedenk iz Kranja. Čestitamo!

• **Izpremembe v poštni službi.** V področju ljubljanske poštne direkcije so premeščeni naslednji uradniki, oziroma uradnice: Ivan Kranjc iz Sl. Bistrice v Stari trg pri Rakeku, Marija Tekavc od ljubljanske glavne pošte v Moste pri Ljubljani, Josipina Košiček iz Trebnjega v Novo mesto, Justina Puppis iz Murske Sobote v Cankovo, Krista Škerlj iz Ormoža k Sv. Tomažu pri Ormožu, Viktorija Raggazzi iz Ljubljane v Zagorje ob Savi, Pavla Andres iz Novega mesta v Črmošnjice, Anka Kupec iz Celja v Hrastnik, Miroslav Drobnič z Grosupljega v Videm-Dobrepolje, Ivanka Šiško iz Marjbora v Ljubljano, Pavla Zabukovec s Studenca pri Ljubljani v Ljubljano, Tončka Koželj iz Tržiča v Križe pri Tržiču, Terezija Bušinek iz Mežice v Maribor, Magda Ločnik iz Kamnika v Tržič, Marija Trost z Grosupljega v Ljubljano, Matilda Bervar iz Celja v Maribor, Josipina Glažar iz Oplotnice v Radeče pri Zidanem mostu, Mara Kocjančič iz Radeč pri Zidanem mostu na Vič, Marija Ažman iz Brčke v Ljubljano, Marica Škoflik iz Gornjega grada v Mengeš, Ivanka Grad iz Novega mesta v Semič, Francka Škerlovnik iz Ljubljane v Krmelj, Mara Kržišnik iz Litije v Maribor, Ljudmila Kržišnik iz Maribora v Tuzlo, Justina Florijančič iz Karlovca na ljubljansko glavno pošto, Ivana Kosiček iz Studencev pri Mariboru v Maribor, Rafaela Knapič iz Marenberga v Guštanj, Marija Praznik iz Vidma-Dobrepolj v Konjice, Franc Žnidaršič iz Planine pri Rakeku v Ljubljano, Julija Albrecht iz Slatine-Radencev v Gornjo Radgono, Olga Semolič iz Maribora v Zgornjo Sv. Kungoto, Frida Hultman iz Zg. Sv. Kungote v Maribor. Iz državne službe je izstopila uradnica Natalija Kügler v Rogatcu.

• **Organizacija jugoslovenskih nacijonalistov** (Orjuna) za ljubljansko oblast je imela v nedeljo v Zvezdi redni letni zbor delegatov. 76 delegatov je zastopalo 44 mestnih organizacij in 15 poverjeništev s skoraj 5000 člani. Po referatih je bil soglasno izvoljen oblastni odbor, ki se je v pondeljek konstituiral. Zborovanje je trajalo ves dan. Predsednik izvršilnega odbora je inž. Marko Kranjec, odborniki dr. Tone Jamar, dr. Vladimir Knaflič, Vladimir Levstik, Josip Škerjanc, Andrej Verbič, Lojze Zajc.

• **Vsem rezervnim oficirjem,** ki so zadobili pravico za povišanje v višji čin, pa še niso bili povišani, se naznanja, da se takoj in najdalje do 1. januarja 1925. javijo pismenim raportom komandantom svojih vojnih okrožij. Obenem naj izjavijo, kdaj so bili zadnjikrat povišani in v katerih činih. Ljubljanski vojni okrug, Pov. br. 6716-924.

• **Telefonska centrala v Cerknici.** Pri poštnem uradu v Cerknici je bila nedavno otvorjena telefonska centrala z javno govorilnico za krajevni in medkrajevni promet z omejeno dnevno službo. Centrala je uvrščena kot končna postaja v novi vod Rakek Cerknica. Posredovalna postaja je Rakek.

• **Poštni okoliš St. Vid-Medvode.** S 1. januarjem 1925. se izločita vasi Spodnje Pirniče in Vikerče iz okoliša pošte St. Vid nad Ljubljano in priklopita okolišu pošte Medvode. Pošiljke za ta dva kraja se bodo dostavljale na dom vsak dan razen ob nedeljah.

• **Ne iščite dela v tujini!** V drugi polovici letošnjega leta so se pričeli naši delavci, v prvi vrsti rudarji in drugi kvalificirani delavci, potem pa tudi nekvalificirani delavci v velikem številu izseljevati na Francosko in v Belgijo, mnogi tudi z družinami. Izseljevanje so organizirali francoski agenti, ki so za ta posel pridobili tudi nekatere naše ljudi. Kakor poroča naš konzulat v Curihu, je mnogo naših posebno nekvalificiranih delavcev zašlo v tujini v največjo bedo. Agenti so jim obetali zlata nebesa v Franciji, a naši delavci, ki doma niso imeli posla, v Ameriko se pa ne morejo izseliti, so jim nasedli, prodali so vse, kar so imeli ali se celo zadolžili, sedaj se pa razočarani vračajo domov, ko so izgubili še ono borno imovino, ki so jo vzeli z doma. Število delavcev, ki iščejo dela in zaslužka po raznih evropskih delavnih tržiščih, ni majhno. Konzulat v Curihu javlja, da potuje skozi Švico v Francijo in druge države dnevno 25 do 30 delavcev, akoravno jim vsi oni, ki so že prišli v Francijo, poročajo, da tam ni dela, ker se je delo, pri obnavljanju za časa svetovne vojne porušenih objektov zmanjšalo, število delavcev pa pomnožilo. Ko se izseljenci prepričajo, da ne morejo dobiti zaslužka, se vračajo, ako imajo le malo sredstev, v Švico, kjer prosijo na našem konzulatu pomoči, da bi se mogli vrniti domov. Ker pa konzulati nimajo fondov za take podpore, postaja položaj naših nesrečnih delavcev naravnost neznosen. Ker vlada sedaj povsod po Evropi velika brezposelnost, naj nihče ne hodi v tujino iskat dela, ako nima že naprej popolnoma zanesljivo zagotovljenega zaslužka. Posebno pa naj nihče ne nasede praznim obljubam brezvestnih agentov.

• **Nov ženski poklic.** Pred obrtno oblastveno komisijo v Ljubljani je napravila te dni Ana Kobale iz Vranskega v Savinjski dolini izpit za vrtnarsko pomočnico. Menda je to med Slovenci prva kvalificirana vrtnarica.

• **Božični darovi za Podmladek društva Rdečega križa.** Lani je poslala ameriška deca našim šolam, ki so pri Podmladku društva Rdečega križa, božična darila, kakor dečje igrače, ročna dela, knjige, slike, pisma. Naši otroci so se za sprejeta darila zahvalili v pismih, nekatere šole pa so poslale svoja darila. Posebno so občudovali pri glavnem odboru v Beogradu zelo lično izdelane mape dekliških šol. Kakor čujemo, dobimo tudi letos od ameriške dece božičnih darov.

• **Spomenik vojakom, padlim za osvobojenje.** Jutri, na rojstni dan kralja Aleksandra, se na svečan način odkrije v Skoplju po inicijativi srbskih demobiliziranih bojevnikov s solunske fronte spomenik vojakom in dobrovoljcem, padlim v vojnah za osvobojenje v letih 1912. do 1918.

• **Zračna zveza z Južno Srbijo.** Ministrstvo za trgovino in industrijo pripravlja v sporazumu z ministrstvom saobračaja zrakoplovno zvezo z Južno Srbijo, ker sedanji železniški promet ne zadošča prometnim potrebam.

• **Aretacija tajnika Neodvisne delavske stranke v Zagrebu.** V soboto je izvršila zagrebška policija hišno preiskavo pri več znanih komunistih, kakor tudi v uredništvu komunističnega lista «Borba». — Strankin tajnik, Vladimir Čopić, ki je bil šele pred nekaj tedni izpuščen iz preiskovalnega zapora, je bil vnovič aretiran.

• **Vlom v podružnico Jadranske banke v Kranju.** V noči od sobote na nedeljo so neznani zlikovci vlomili v prostore podružnice Jadranske banke v Kranju. Svedrovci so prišli najprej v klet, odtam v dirigentovo sobo in potem v sosedne bančne prostore. Prevrtali so veliko blagajno z modernim vlomilskim orodjem, vendar pa niso prišli do pravega plena. Isto noč je bilo vlomljeno tudi pri gostilničarjih Kumru in Jelenu. Prvemu so odnesli nekaj slanine, pri drugem pa tam stanujočemu lesnemu praktikantu obleko. Vlomilcem so že na sledu.

• **Velike goljufije v Zagrebu.** V Zagrebu je bil aretiran trgovski posredovalec Nikola Bačić, lastnik agenture «Fixum», ki je svojim naročnikom delj časa izvabljal znatne vsote ter tudi druge lahkoverneže ogoljufal za visoke zneske. Kolikor je doslej znano, znaša škoda, ki jo je Bačić povzročil svojim komitentom, nad 300.000 Din.

• **Brez prenočišča.** Pri zagrebški policiji se je zglasil v soboto zvečer slabo oblečen moški, ki se je predstavil kot «krapinski človek» Anton Kozina ter prosil, naj mu dajo prenočišče v policijskem zaporu, ker je brez sredstev in brez posla. Policija je prošnjo odklonila. Potem pa se je mož v bližnji ulici vlegel na tla, stokal in trdil, da je bolan. Stražnik ga je peljal v bolnico, kjer pa je zdravnik izjavil, da je mož popolnoma zdrav. Stražnik je «krapinskega človeka» predstavil zopet policiji, kjer je končno dobil zaželjeno prenočišče.

• **Žalosten konec pijanca.** Ob Tratinski cesti v Zagrebu so našli te dni neznanega moža, ki je nezavesten ležal v cestnem jarku. Spoznali so v njem upokojenega sodnega pristava v Delnicah Mirka Strmca. Hoteli so ga prepeljati v bolnico, a je med vožnjo umrl. Strmac je bil zaradi pijančevanja upokojen. Preselil se je v Zagreb, kjer se je popolnoma udal pijači. Končal je v cestnem jarku.

---

umetnikom ponovno tudi pri odprti sceni. Iskreno je bila sprejeta zlasti ljubljanska umetnica ga. Thiorryjeva, katero smo občudovali zlasti glasovno v nižinah. V igri je bila za staro v trpljenju preizkušeno mater malo premlada, tako da baš tisti najučinkovitejši bolestni trenutki notranjih borb niso prišli prav do veljave. Vse pa je zadivil polni alt umetnice in tako se publika kar ni mogla ločiti od nje. Morala je zopet in zopet pred zaveso. Navdušenje se je še stopnjevalo, ko je končno prišel z umetnico še naš priljubljeni operni ravnatelj Mitrović in se ji v imenu igralcev in publike zahvalil.

Odlikovanje «Lisinskega». V soboto so bila v navzočnosti velikega župana zagrebške oblasti dr. Ivana Zuccona in številnih odposlanstev kulturnih institucij iz Zagreba, Beograda in Ljubljane izročena v indentantski šoli zagrebškega gledališča vodstvu pevskega društva «Lisinski» odlikovanja, in sicer: red sv. Save II. razreda Udruženju «Lisinski», sv. Save IV. razreda predstavniku dr. V. Polcu in pevovodji K. Baranoviću, sv. Save V. raz. pa podpredsednikoma Gj. Novaku in F. Rendiću ter tajniku dr. Rosandiću in blagajniku F. Sušniču. Odlikovanja so bila podeljena o priliki 15 letnice delovanja «Lisinskega» na polju hrvatske glasbene umetnosti.

Krogljična ležišča

iz prvovrstnega švedskega jekla s jamstvom za automobile, indusrijo, obrt in vsakovrstne stroje Vam nudi najceneje

J. Gorec, Palača Ljubljanske Kreditne banke

Ne dajte se pregovoriti, temveč zahtevajte v vašo korist izrecno „ADRIA“-prašek za pecivo in vanilin sladkor. Slični izdelki drugih znamk so manjvredni.

ADRIA

• **Uboj dijaka Jovića v Novem Sadu.** — Kakor znano, je prišlo v Novem Sadu med oficirji in dijaki do ostrega spora in pretepa, pri katerem je bil visokošolec Jović težko ranjen in je še istega dne podlegel poškodbi. Vojaško sodišče je sedaj akte predložilo generalu Stanojloviću. Uboja dijaka Jovića sta obtožena podporočnika Vinko Schauer in Viktor Hübel. Obravnava se bo vršila pri divizijskem sodišču v Subotici.

Iz Ljubljane

u— **Pomladek Rdečega križa ženske realne gimnazije** je poslal za Miklavža bogato zalogo zimskih in letnih oblačil gluhonemi deci v Ljubljani. Ravnateljstvo gluhonemnice se najtopleje zahvaljuje ravnateljstvu in Pomladku žen. real. gimnazije in posebej še g. prof. Wirglerjevi za vso ljubezen, skrb in požrtvovalnost, ki so jo v toliki meri izkazali gluhonemi deci.

u— **V društvu «Soča»** odpade običajno predavanje v soboto dne 20. t. m., ker ta večer priredi božičnico Strelsko društvo v Ljubljani. Prihodnje predavanje se vrši dne 27. t. m., ko predava g. Janko Blagajne o brezžičnem telefonu z eksperimenti, na kar že danes opozarjamo naše člane in prijatelje «Soče».

u— **Dijaške štipendije.** O dijaških visokošolskih štipendijah za zimski semester še ni duha ne sluha. Ker iz Beograda ni do danes nobenega tozadevnega poročila, torej skorajšnjega izplačila ni upati, dijaki pa stradamo, pozivljamo vse kolege drž. štipendiste, da pridejo na sestanek drž. štipendistov, ki se vrši v torek dne 16. decembra ob 2. uri popoldne v obednici Akademskega kolegija. V interesu posameznika je, da se sestanka udeleži. — Zastopstvo drž. štipendistov.

u— **Šentjakobska knjižnica v Ljubljani** je izdala nov imenik svojih knjig. Iz imenika se razvidi izreden razvoj te knjižnice, ki se trudi, da nudi občinstvu, kar ji je v danih razmerah sploh mogoče nuditi. Šentjakobska knjižnica ni le največja javna ljudska knjižnčica pri nas v Sloveniji, ampak tudi v celi državi. Dolžnost vlade je, da naše ljudsko knjižništvo, ki skrbi za izobrazbo in pouk prebivalstva, podpira mnogo bolj kot se je dosedaj godilo.

u— **Umrli v Ljubljani.** Zadnja dva dneva so bili prijavljeni sledeči smrtni slučaji: Ivan Podlesnikar, skladiščnik, 47 let. — Mati Bonaventura Pirc, uršulinka, 48 let. — Marija Mikuž, uradnikova žena, 55 let. — Fran Čepelinik, sluga, 30 let. — Knez Ahmed Kali Dvača beg, bivši ruski oficir, 29 let. — Marija Slitscher, trgovčeva vdova, 68 let. — Helena Skok, posestnikova žena, 56 let. — Janez Andrejaš, občinski ubožec, 66 let.

u— **Zatiranje vran.** V minuli zimi se je vršilo pokončevanje škodljivih vran, ki so se v naših krajih že močno razpasle z razmeroma dobrim uspehom, vendar še ne v toliki meri, kakor se je pričakovalo s strani interesentov. Ker je vran še vedno mnogo preveč in prizadevajo zlasti poliskim kulturam in lovnim živalim veliko škodo, mora se akcija pokončavanja vran z vso pažnjo nadaljevati tudi v letošnji zimi in sicer toliko časa, da se število vran zniža na strpno množino. Akcija pokončavanja s fosforjevim strupom naj bi se pričela takoj, ko zapade prvi sneg. Prizadete sloje ljubljanskega prebivalstva se opozarja na tozadevni razglas z navodilom, ki ga je razposlala direkcija šum in ki je nabit na občinski deski v Ljubljani. Interesente, ki bi bili pripravljeni pokončevanje vršiti v pomeriju mestne občine ljubljanske, se pozivlja, da se zglase v mestnem gospodarskem uradu vsaj do 10. januarja 1925. Mestni magistrat bo izdal tozadevne legitimacije in potrebne licence za nabavo strupa ter tudi brezplačno razdelil manjše množine fosforove paste dotičnim zanesljivim osebam, ki so že doslej pokazale zanimanje za pokončavanje teh škodljivcev. Onim, ki bodo dokazali posebne uspehe, bo podelila direkcija šum primerne nagrade. Vse one osebe, katerim se bodo legitimacije in licence izdale, se opozarja, da so za pravilno ravnanje pri nastavljanju s fosforjem zastrupljene vade osebno odgovorne in se morajo predvsem varovati, da se nastavljanje strupa vrši na prostorih, ki so od javnih potov vsaj 200 m. od selišč pa vsaj 400 m oddaljeni. Dotični prostori morajo biti zaznamovani s primernimi opozorilnimi napisi, ki naj občinstvo opozore na nevarnost. Zastrupljene vade in poginulih vran naj se nihče ne dotika! Paziti je, da tudi domača žival (perutnina, psi itd.) ne pride v dotiko s fosforjevim strupom.

u— **Policijske prijave.** Od nedelje na pondeljek so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 3 tatvine, 1 poskus tatvin, 2 prestopka pijanosti, 1 prestopek kaljenja nočnega miru, 5 prestopkov cestnega policijskega reda, 1 vnetje saj, 1 prireditev godbe brez dovoljenja. Aretacije so se izvršile štiri in sicer: 1 radi prestopka pijanosti, 1 radi poskušene žepne tatvine in 2 radi prestopka goljufije.

u— **Iz maščevanja.** Svoječasno smo poročali, da je nekdo v noči na 10. novembra oškodoval Zavod za impregniranje lesa, ki ima svoje prostore za kurilnico državnega kolodvora na ta način, da je takrat odprl ventile cisterne katranovega olja in je izteklo 24.000 kg olja, od katerega se je rešilo samo polovico tako, da je podjetje trpelo okoli 48.000 Din škode. Kot krivec in povzročitelj te hudobnosti je bil v nedeljo prijet v svojem stanovanju na Glincah Ivan M., ki je bil svoječasno uslužben pri podjetju.

u— **Saje so se vnele.** V nedeljo, okoli 12. so se vnele saje v enem izmed dimnikov hiše št. 2 na Gosposvetski cesti. Po ognju se je čutil najbolj ogrožanega France Istenič, ki stanuje v III. nadstropju. Čim je bil hišnik opozorjen na nevarnost je poskušal sam ogenj udušiti. Na kraj nesreče je prihitel gasilec, ki pa mu ni bilo več treba stopiti v akcijo, ker je bil ogenj takrat že popolnoma zadušen.

u— **Československ. Obec v Ljubljani.** Ve středu 17. t. m. koná se vánoční besídka československ. deti ve škole Mladice. Začátek v 17 hod. Prosime přatele české školy k hojné účasti. 3512

u— **Tvrdka J. Maček,** Aleksandrova cesta št. 12, prodaja vsa oblačila za gospode in otroke do božičnih praznikov po znatno znižanih cenah. 2012

u— **Oglej si izložbe tvrdke M. Tičar,** in našel boš za vsakogar primerno božično darilo. 3489

u— **Kako si ohranimo zdravje.** Opozarjamo na kinematografsko predavanje ge. dr. Šimečeve, ki se vrši pod tem naslovom nocoj, torek, na šentjakobski šoli ob 8. uri. — Splošno žensko društvo.

u— **4000 dobi,** kdor prinese verižico z briljanti, zgubljeno po novinarskem koncertu na potu od Uniona po Miklošičevi cesti, Sodni ulici in Dunajski cesti do Gosposvetske ceste. Verižica ima za lastnika posebno vrednost kot drag spomin. Najditelj izve naslov v upravi «Jutra». Tajnost absolutno zajamčena.

Kjer se trgovina opusti, tam se blago prodaja za polovično ceno!

Posebno ugodno: svila za obleke in kombiniranje. Sukno za moške obleke in suknje, modno blago za damske obleke

Najcenejši nakup božičnih daril:

Jos. Bedrač, Aleksandrova c. 12

Znanstveni, strokovni in leposlovni listi vseh strok in v raznih jezikih se naročajo v knjigarni **Tiskovne zadruge** v Ljubljani, Prešernova ul. 54. Nasproti glavne pošte.

Kateri

filmski igralec je Ljubljančankam **najbolj priljubljen?**

Odgovor jutri!!!

Vsem, 1885-a

ki hoče o dobro kavo piti, priporočamo izvrstno našo pravo domačo Kolinsko cikorijo.

Iz Celja

e— **Redni sestanek krajevne organizacije JDS** za Celje v sredo dne 17. t. m. radi rojstnega dne Njeg. Vel. kralja odpade.

e— **Rojstna dan Njeg. Vel. kralja.** V sredo dne 17. t. m. povodom rojstnega dne Njeg. Vel. kralja se daruje v Celju slovesna zahvalna služba božja ob 9. uri dopoldne v župni cerkvi sv. Danijela. Poklonitve sprejema ta dan po končani slovesnosti do 11. ure v svoji pisarni srezki poglavar celjski. V državnih uradih počiva ta dan delo. Vsi državni uradi razobesijo na svojih poslopjih državne zastave.

e— **Lovsko društvo podružnica Celje** je obhajalo v soboto dne 13. t. m. redko slavje. V lepo dekorirani dvorani hotela Balkan se je nabrala velika množica članov zelene bratovščine, da proslavi na dostojen način dva svoja najstarejša in velezaslužna tovariša. Po kratkem nagovoru podpredsednika podružnice g. Diehla in po jako lepem in humorističnem govoru g. okrajnega šolskega nadzornika Černeja, ki je znal povedati celo vrsto lovskih epizod iz dr. Serničevega in Confidentijevega lovskega življenja, se jima je izročila diploma častnega članstva, ki jo je zelo lično izvršil g. Benčan. Sledilo je še več nagovorov in napitnic ter se je lovska družba v prijateljskem razpoloženju razšla šele pozno ponoči.

e— **Dijaška kuhinja v Celju** ima svoj redni občni zbor v pondeljek dne 22. decembra ob 18. uri v posvetovalnici celjske Posojilnice z običajnim dnevnim redom.

e— **Dijaška kuhinja v Celju.** Namesto rožic mali prijateljici Bebici Požarjevi, darujejo Bucek, Marija in Marta Hrašovec iz Šmarja pri Jelšah za Dijaško kuhinjo v Celju 100 Din.

e— **Nočno lekarniško službo v Celju** ima ta teden lekarna «Pri Orlu» na Glavnem trgu.

e— **Kolo jugoslovenskih sester v Celju** priredi obdaritev revne dece kot božičnico na kraljev rojstni dan v sredo, dne 17. t. m. ob 15. uri v telovadnici osnovne šole ter vabi k isti vse prijatelje mladine.

e— **Društvo hišnih posestnikov za Celje** in okolico sklicuje za petek dne 19. t. m. ob 20. uri v gostilniške prostore «Pri belem volu» protestni shod zoper podaljšanje stanovanjskega zakona in proti visokemu hišno - najemninskemu zakonu.

Iz Maribora

a— **Proslava kraljevega rojstnega dne.** V sredo dne 17. t. m. bo v proslavo rojstnega dne Njeg. Vel. kralja ob 11. uri v stolnici zahvalna slovesnost in bodo od 11. do 12. trgovine zaprte. Zvečer priredi oficirski zbor slavnosten ples v Götzovi dvorani.

a— **Predavanje o Janu Žižku,** ki ga je v soboto priredila JČL, je dobro uspelo. Predaval je prof. Burian iz Ljubljane, katerega je pozdravil predsednik JČL, g. dr. Pivko.

a— **Kronika.** V nedeljo je imel Sokol Cankarjev večer, na katerem je govoril dr. Kovačič o življenju pesnikovem. — Včeraj je umrl g. Karl Zalokar, lastnik tovarne čokolade Mirim v Mariboru. Krsto prepeljejo danes v Ljubljano, kjer polože njegovo truplo dne 17. t. m. ob 15. uri k večnemu počitku. — SKS za mariborsko oblast je izdala v soboto prvo številko svojega glasila «Severna straža».

a— **Drzen vlom v Mariboru.** V noči od nedelje na pondeljek so drzni vlomilci vlomili v hišo dr. Rosine na Aleksandrovi cesti ter nato vdrli v trgovino za usnje g. Naveršnika. Ukradli so mu veliko zalogo najfinejšega usnja v vrednosti za okoli 100.000 Din. Policija je takoj uvedla zasledovanje in že v isti noči aretirala nekega Frasa. Včeraj popoldne pa je prijela policija še pet oseb, ki so bile udeležene na vlomu. Izsledila je tudi vse ukradeno blago, ki ga bo prejel oškodovani trgovec nazaj. Pri zaslišanju se je ugotovilo, da so v nečedno zadevo vpleteni tudi razni žezničarji, ki so na svojih službenih vožnjah izvažali od te vlomilske družbe ukradeno blago na vse strani. Istodobno je došlo tudi iz Prevalj poročilo, da je orožništvo tudi tam aretiralo večjo tatinsko družbo, ki se je pečala z razpečavanjem ukradenega blaga čez mejo v Avstrijo.

Primarij

dr. M. Černič

specijalist za kirurgije v Mariboru

se je preselil

in ordinira od 14. do 16. ure, Grajski trg št. 5 I (nasproti Grajske kleti). Telefon št. 308.

Iz Primorja

• ***Fotograf Anton Jerkič umrl.*** V Gorici je umrl vsem Primorcem dobro znani fotograf Anton Jerkič, ki je imel svoj atelje svoje čase v Trstu, zadnja leta pa v Gorici. Pokojnik je bil rodom iz Dravelj na Vipavskem in se je že v zgodnji mladosti naselil v Gorici, kjer se je udeleževal tudi javnega življenja tamošnjih slovenskih rojakov. Bil je kot oseba prijazen človek ter navdušen lovec. Pred mesecem dni je zbolel. Moral je v sanatorij, kjer ga je pa mesto zdravja dohitela smrt šele v 58. letu starosti. Bodi mu med nami ohranjen blag spomin, preostalim pa naše sožalje!

• ***Občinski komisar v Postojni proti slovanskim krstnim imenom.*** Te dni se je v postojnski občini pripetila sledeča stvar. Oče je hotel svoje novorojeno dete ženskega spola krstiti na ime Ljudmila. Ko se je imelo ime vpisati v matico, ki se sedaj vodi na županstvu, pa je komisar dejal, da tega imena ne more vpisati v krstno knjigo. Botrom pa je svetoval, naj izberejo otroku novo ime. To je torej sedaj upravna služba izrednih občinskih komisarjev: ne dopuščati, da bi otroci nosili slovanska krstna imena! Da se jim le ljubi pečati se s takimi zadevami, ki spadajo samo v kompetenco prizadete družine!

• ***Smrt pod vlakom.*** V petek zvečer okolu desete ure je opazil strojevodja tovornega vlaka na progi blizu živinskega trga v Gorici razmesarjeno človeško truplo, katerega je moral povoziti pred doči tržaški brzovlak. Preiskava je dognala, da gre za osebo 80 letnega Ivana Martinuzzija iz Gorice, ki je bržčas v pijanosti zašel na tir, kjer je našel smrt pod lokomotivo.

• ***Posilstvo in detomor.*** Pred tržaškim porotnim sodiščem je bila obsojena na petnajst mesecev ječe 29letna delavka Alojzija Gergič iz Brj na Krasu. Gergičevo je namreč pred časom posilil kmet Kosmina, takisto iz Brj. Posledice Kosminovega dejanja so se pokazale v tem, da je Gergičeva porodila dete, katerega je pozneje umorila. Kosmina, ki je svoje posilstvo nad žensko priznal, pa je bil na prizadevanje njegovih zagovornikov vsake krivde oproščen.

Pojasnilo

Na odgovor g. Šancerju Celje, na moje «Poslano» naknadno poročam, da sem pred mojim «Poslanim» v «Jutru» njega že tožil, pa se ni odzval, ter imam do njega sodno izrečeno rubežno pravico in bom o uspehu iste slavnemu občinstvu poročal.

Franc Sattler
Draža vas.

Iz življenja in sveta

Samuel Gompers umrl

V Sant Antoniu v Mehiki je umrl pretekli teden Samuel Gompers, vodja strokovnih organizacij v Zedinjenih državah in delavski voditelj, mož, ki ga je poznal ves svet in vsled njegovih vrlin tudi primerno upošteval.

Gompers je odšel pred kratkim z 200 ameriškimi delegati delavske zveze v Mehiko, kjer se je hotel udeležiti svečanega nastopa vlade novega mehikanskega predsednika generala Callesa. Tam ga je nepričakovano dohitela smrt.

Samuel Gompers je bil rojen l. 1854. v Londou. Njegovi starši so bili revni preprosti ljudje. Zato si je moral že v zgodnji mladosti sam služiti kruh v tobačni tovarni. Kmalu se je preselil v Ameriko, kjer je razvil mladi mož svoj izredni talent. Bil je politični agitator, kakor jih je najti le malo na svetu. Naravnost mojstrsko je znal pridobiti množice za svoje anarhistične ideje. Zato se ni čuditi, da je bil trn v peti ameriškim velekapitalistom, ki so ga hoteli za vsako ceno odstraniti.

Prilika se je kmalu našla. Gompersovi mogočni nasprotniki so ga obdolžili, da je soudeležen pri atentatu z dinamitom v Los Angelesu v Kaliforniji, dasi je bil nedolžen. Obsojen je bil na dve leti ječe. Njegovemu izrednemu govorniškemu talentu pa se je po hudem boju posrečilo doseči ponovno kazensko razpravo, v kateri je bil popolnoma oproščen.

Iz burnega anarhizma je polagoma začel Gompers razvijati zmerne socialistične nazore. Na tem polju je že mnogo let pred svetovno vojno zbudil s svojo zgovornostjo pri masah vero v njegovo vzvišeno misijo. Postal je pacifist in antimilitarist.

Leta 1887. je bi Gompers imenovan za senatorja, pa je to mesto odklonil; ravno tako tudi še isto leto kandidaturo za parlament. Predsedniku Wilsonu je v dolgem, trdovratnem, a doslednem boju končno izsilil osemurni delovnik. Toda Wilson je zahteval protiuslugo. Stal je na stališču, da se mora delavski voditelj postaviti z vsemi svojimi močmi v službo vojne. In Samuel Gompers je svojo obljubo tudi držal. Gompers — anarhist, socialist, pacifist in antimilitarist, kar je bil do vojne, je postal navdušen in naravnost strasten imperijalist.

Samuel Gompers je postal predsednik ameriške delavske zveze, to je zveze strokovnih organizacij. Prišel je na mesto, za katerim je vedno stremel. Vedel je, da ima še le kot tak v Zedinjenih državah vse delavske množice za seboj in jih porablja za uresničenje svojih idej. Te ideje pa so bile: pridobitev delavskemu stanu onih pravic, ki mu gredo.

Še preden je bil Gompers izvoljen za predsednika delavske zveze, je izdal mnogo knjig, v katerih se bavi z delavskim vprašanjem. Najvažnejše teh knjig so: «Osemurni delovnik», «Organizirano delo» in «Delo v Evropi in Ameriki».

Z Gompersom so izgubili ameriški socialisti veliko oporo in svojega voditelja.

Londonska megla

Na kratko smo v našem listu že poročali o veliki megli, ki je nenadoma zakrila prestolioo Velike Britanije in kakršne ne pomnijo najstarejši ljudje že nad 50 let. Megleno vreme traja še vedno in je pričakovati, da nastopi izprememba šele prihodnje dni. Poizkusni balon, ki so ga spustili v višino, da bi se prepričali, kako debela je plast megle nad mestom, je dospel do naravne svetlobe in solnčne luči šele, ko je bil 700 metrov visoko.

Megla povzroča Londončanom velike težkoče. Razlika med dnevom in nočjo je izginila. Samo razsvetljava stane mestno upravo 20 tisoč funtov na uro. Radi preteče opasnosti je železniško ravnateljstvo skrčilo število vlakov na 60 odstotkov. Ladjeplovba na Themsi počiva popolnoma. Megla je tako gosta, da vdira celo v hiše. V spodnji zbornici so se hodniki z njo tako napolnili, da so morali voditi poslance v glavno dvorano s prižganimi baklami.

Nesreč in nezgod je v tem nenavadnem položaju silno dosti. Dve deklici, ki nista videli prihajajoče lokomotive, je povozila železnica do smrti. Dva omnibusa sta trčila skupaj, pri čemer je prišlo ob življenje 16 ljudi. Zračni promet s kontinentom je ustavljen. Na tisoče avtomobilistov prenočuje po ulicah, ker ne morejo nikamor naprej. Tudi šole izpuščajo učečo se mladino pred časom domov in ljudje razsvetljujejo okna svojih stanovanj, da se morejo vozniki ravnati vsaj po tej svetlobi. V bližino postajališč za avtomobile prinašajo ljudje šoferjem kavo in čaj s pecivom, da promet vsled vremenskih ovir ne zaostaja.

Megla se razteza tudi izven Londona in sega daleč čez Kanal. Parniki se morajo ustavljati pred pristaniščem Posebne ladje oddajajo v ta namen signalne strele s topovi.. Vsled megle so odpovedane razne prireditve, med drugim zlasti športne in enake tekme.

Ljudje vidijo kvečjemu poldrugi meter do dva metra pred seboj, kar zelo spretno izkoriščajo žepni tatovi in vlomilci. V centrumu Londona je bilo nešteto oseb okradenih, izvršenih pa je bilo tudi dvakrat toliko vlomov, kakor ob navadnem vremenu. Radi tega je bila tudi londonska borza en dan zaprta in policija je znatno pomnožila svoje varnostne straže na vseh mestih, zlasti pa na križiščih ulic in na trgih.

Nov poklic

V Parizu se je pojavil nov, in celo uraden poklic: pokušanje vode.

Del Pariza je imel namreč te dni precej slabo pitno vodo, ki je vsebovala gotovo količino fenola, čigar izvor si niso mogli razlagati. Da bi bila mestna uprava pripravljena na vsako okolnost, je nastavila posebne ljudi, ki jih imenuje degustateurs d' eau, pokuševalce vode. Ti može morajo na dveh mestih vsakih 60 minut, podnevi in ponoči, pokušati vodo, ali je pitna. Ugotoviti morajo tudi kemično sestavo vode. V svoji službi se menjajo vsakih osem ur.

V svoji službi ne smejo pokuševalci vode zavživati alkoholnih pijač in tudi ne kaditi, ker bi ne bi imeli sicer pravega okusa in ne bi mogli razločevati dobre vode od slabe. Biti morajo zelo zanesljivi ljudje, ob enem pa morajo tudi sloveti, da so izvrstni poznavalci pitne vode. To ni tako lahko, kakor bi si kdo mislil. Znano je namreč, da ljudje na zapadu Evrope veliko teže razločujejo okus studenčnice kot na primer v Orijentu. Vendar je pariška mestna uprava dobila primerne kandidate za to mesto in jih namestila s stalno plačo. Njihovi prejemki niso ravno majhni. Dobivajo stalnih dohodkov najmanj toliko, kot znani pokušalci in mešalci čaja, ki morajo ravnotako asketično živeti. Mislimo pa, da je poklic pokuševalcev vode lažji, ker alkohol menda ne upliva na razločevanje raznih vod!

Muslimanska ljubavna tragedija

Že davno sta se poznala in ljubila muslimanska vernika Mujo Kadirić in Rujka Kekić iz Biščanov pri Prijedoru v Bosni. Muji je bilo ledva 22 let. Bil je lep in zdrav kakor dren. Rujka pa mlada, vitka in prijetna kakor srna. Sestajala sta se skrivoma, kajti roditelji so Rujko zaobljubili drugemu mladeniču. Mujo in Rujka pa sta sanjarila o skupnem zakonskem življenju in o pobegu daleč kam, kjer jih ne morejo dohiteti tisti, ki jima prekrižavajo ljubavne načrte.

Dogovorila sta se, da se poročita brez privolitve roditeljev Rujka je znala, da bi oče in mati nikdar ne pristala na zakon z Mujem in je zato obljubila svojemu dragemu, da pojde ž njim kadar bo treba. Tako je prešlo mnogo dni in izmenjanih je bilo mnogo pozdravov: Allahamanet duša! (Bog s teboj) in Elsahalide (Srečno pot). Mlada človeka sta se imela res rada.

Nekoč ponoči pa je zbudil Rujkin sel Muja iz spanja in mu prinesel sporočilo, da se pripravlja svatba. Rujka j poslala po Muja ter ga rotila, naj pride nemudoma k nji, ker jo hočejo starši izročiti možu, katerega je videla stopram prvič.

Mujo je skočil s postelje, se opravil in še predno je ostavil domači krov, je čul pok in prask puške, ki naznanja, da je musliman odvedel nevesto. Tekel je v smeri od koder je bilo slišati hrup ljudi in ko se jim je približal, je hotel nagovoriti Rujko ter jo pred vsemi vprašati, se mu je li izneverila? Ko je nesrečna nevesta uzrla pred seboj svojega resnično dragega Mujo, se je iztrgala svatom in mu pohitela v naročje. Toda maščevanje ni izostalo. Počila je puška, zabliskal se je nož in Mujo je kakor bi trenil ležal na zemlji, ki je vsrkovala njegovo vročo kri. Rujka je kričala, toda svatje so jo napadli in vlekli dalje brez ozira na težko ranjenega Muja, ki je ležal v mlaki krvi.

Pozneje so vernega ljubimca odnesli v najbližjo bolnišnico, kjer se še sedaj bori s smrtjo, Rujka pa je hočeš - nočeš morala na dom tistega, katerega so ji izbrali njeni roditelji, ne pa njeno srce. Zdaj je zaprta za haremskimi vrati in plaka ter misli na Muja, katerega je radi zvestobe doletela tako krvava usoda.

× **Nesreča na Črnem morju.** Novorosijska tehnika bi se imela te dni preseliti v Odeso. Zato so vso upravo naložili na pristaniški parnik, ki je odpotoval dne 28. novembra s 30 profesorji tehnike vred proti Odesi. Po tridnevni vožnji pa je nastal na Črnem morju izredno močen vihar, o katerem je «Jutro» že pisalo. Na ladji se je pripetila vsled orkana eksplozija, ki je povzročila, da se je parnik z vsem inventarjem in posadko potopil. Od ljudi, ki so bili na parniku, se jih je šest rešilo na rešilni čoln, ki je več dni blodil po razburkanem morju. Končno ga je vihar treščil pri Portiti pri Constanzi na rumunski obali na suho, kjer je odneslo prebivalstvo posadko, ki je bila vsled gladu in žeje, posebno pa vsled mraza in groze onesveščena, v bolnišnico, kjer so si kmalu opomogli. Med rešenimi se nahaja profesor Trockij z ženo. Vsi ostali, kapitan ladje Devčov, trije mornarji, 28 profesorjev in 14 drugih oseb, so utonili.

× **Roparski napad pri Dunaju.** V četrtek ponoči je bila v Meidlingu pri Dunaju napadena uslužbenka slaščičarne Katarina Lorenzova., Neznanec jo je pobil s pendrekom na tla in ji ugrabil aktovko, v kateri se je nahajalo 20 milijonov avstrijskih kron in 100 dolarjev ter hranilna knjižica, glaseča tudi na 20 milijonov. Napadalec je potem izginil. Na licu mesta je pustil pri svoji žrtvi na tleh pendrek in čepico. Lorenzova je dobila pri napadu smrtno-nevarne rane. Prepeljali so jo bolnišnico, kjer se bori s smrtjo.

× **Orgije v dekliškem penzijonatu v Košicah.** Policija se bavi z zadevo pobeglega ravnatelja dekliškega penzijonata v Košicah, Pferovskega, ki je odvedel 16letno dekle in poneveril 90 000 češkoslovaških kron uradnega denarja. Tekom preiskave je prišla policija na skoraj neverjetne stvari. Že več kot eno leto so prirejali ravnatelj Pferovsky in njegove učiteljice prave orgije z mladimi deklicami v penzijonatu, pri čemer so ravnatelj in povabljeni gostje posiljevali dekleta. Zavod je dalo oblastvo zapreti in učiteljice aretirati. O pobeglem ravnatelju manjka doslej vsaka sled.

× **Nov seksualni umor.** V vasi Borstnu v bližini Hannovra so odkrili v sredo nov umor, ki so ga povzročili homoseksualni motivi. Delavec Kegler je napadel učitelja Plego v njegovem stanovanju in ga umoril. Morilec je potem obtežil truplo s kamenjem in ga vrgel v vodo. Pri zaslišanju je izjavil na policiji, da je storil svoje dejanje iz ljubosumnosti, ker se je jel Plege, s katerim sta bila zelo intimna prijatelja, spuščati v razmerje z drugimi mladeniči. — Policija v Hannovru vidi v tem umoru nov povod za precej utemeljeno domnevo, da bo sodna razprava proti Haarmannu, ki je že sedaj prinesla precej zanimivosti iz današnje perverznosti na dan, odkrila še marsikatero tajnost, kam je izginilo zadnja leta nad sto mladih moških, o katerih manjka vsak sled. Vedno bolj se namreč potrjuje mnenje, da se je nenravno razmerje med ljudmi istega spola po vojni naravnost strahovito razpaslo in da pridejo še strašni homoseksualni zločini na dan.

Gospodinjsko blagajno oškoduje

kdor si kupi obleko ali zimsko suknjo in pozabi, da dobi najboljšo in najcenejšo, ter poleg tega še **nagrado v gotovini** od 100 do 400 Din

pri tvrdki

DRAGO SCHWAB, LJUBLJANA

Knjige s police

Izvor Srbov

Ravnokar je izšla v posebnem odtisku brošura dr. Nika Županiča, ki se bavi z vprašanjem izvora Srbov.*) Ker prinaša v temo tega problema čisto nove, jasne smernice, ki so pošteno omajale dosedanje teorije, si hočemo zanimivo delo natančneje ogledati.

Dosedaj se je splošno priznavalo mnenje, da so prišli Srbi zajedno z množico drugih Južnih Slovanov iz svoje prvotne domovine na jug, v Dacijo in Panonijo in da so pozneje odtod predrli preko obrambne črte Bizantincev na Balkanski polotok med Črnim morjem in Adrijo ter zasedli to ozemlje.

Tu je potom notranjega razvoja nastala srbska država in srbski narod, in srbsko ime se je prošrilo na vse rodove, ki so stanovali v obližju. Tako so bili pritegnjeni v skupnost politične enote.

Vse to pa je domneva, za katero manjka zgodovinskih dokazov. Županić je šel pri iskazu izvora Srbov druga pota kajti zapazil je, da zgodovinski podatki deloma celo nasprotujejo stari teoriji. Poiskal je sledove starih Srbov pri antičnih pisateljih in jih kritično prerešetal, predvsem ona poglavja Plinija in Ptolomeja, ki pišejo o Srbih. Znano je, da je Plinij, pisec enciklopedije Historia naturalis, poginil pri izbruhu Vezuva leta 79., in da je grški učenjak Ptolomej (v II. stoletju po Kr.) spisal važen zemljepis.

Na podlagi bistroumnih izvajanj se je posrečilu Županiču z veliko verjetnostjo podpreti trditev, da so Srbi za časa Plinija torej v I. stol. po Kr. ali pa morda že prej, živeli ob Kubanu med severozapadnim grebenom Kavkaza in med Azovskim morjem, v sosestvu Zigov (Zinhov, sedanjih Čehov) in drugih narodov. Za časa Ptolomeja, torej stoletje pozneje so pa imeli v glavnem svoje postojanke v severni Iberiji. Ob reki Aragvi, ki se izliva pri mestu Mzchet v Kuro, je bila menda v glavnem domovina iberijskih Srbov. Tu sem na jug so Srbi verovatno prišli iz kubanskega povirja po stari vojaški in trgovski poti, ki vodi od Kimerijskega Bospora proti jugo-vzhodu čez prelaz Darjal (vzhodno od Kasbeka) in takozvana Kavkaška vrata proti jugozapadu v Iberijo (Gruzijo).

Županić je s svojo razpravo dokazal obstoj Srbov v Kavkaziji v I. in II. stoletju po Kr.

Za Jazigi, ki so kmalu po Kr. r. prispeli v ravnino med Donavo in Tiso, so se preko Dona spravili v Srednjo Evropo morda tudi Srbi. V splošnem metežu narodov, ki se je pričel v II. stol. po Kr., so upadli v Evropo menda tudi azovski Srbi in pa Hrvati in Čehi (Ciesl. Zekli). Vsekakor izgleda, da so istočasno zasedli Hrvati severni, Srbi pa južni del Karpatov, ki so dobili po njih na jugu ime Montes Serrorum (Srbske gore), na severu pa Karpati (Harvati). Posamezne čete Srbov so se morda že v I. stol. po Kr. zaletele v Panonijo, v našo zemljo ob Dravi in Savi. Kako so pa prišli Srbi (Sorbi), Hrvati in Čehi na Labo in Odro, je vprašanje zase.

Ko so prišli okoli leta 626. Srbi na jug, so bili balkanski Slovani pod jarmom Avarov. Ti so bili pregnani od Srbov, ki so začeli nato vladati odrešene Slovane, ustanovili so svojo državo, ki se je imenovala po njih srbska.

Srbi pa za časa Plinija in Ptolomeja, ko so bivali ob Azovskem morju, oz. v Kavkaziji, na noben način niso mogli govoriti kak slovanski jezik, kajti pradomovina Slovanov se je razširjala na jugo-vzhodu samo do Dnjepra, od tu do Kubana, do prvih srbskih naselbin pa je bilo najmanj 800 km. Skoraj gotovo so bili stari Srbi, Hrvatje in Čehi po svojem izvoru avtohtoni alarodskega plemena, kot n. pr. stari Pelazgi in Etruščani.

Ime Srbi se da razlagati iz lezgijske (avarske) besede sur = človek in množinske končnice bi, torej sur + bi = ljudje., narod.

Kar se tiče jezikovne strani vprašanja, je šel Županić novo pot: svoje razlage podpira z oblikami kavkaških in orientalskih jezikov, in le s pomočjo teh bo mogoče problem razčistiti do konca. **Dr. Br.**

*) Dr. Niko Županić: Srbi Plinija in Ptolomeja. Pitanje prve pojave Srba na svetskoj pozornici sa historijskog, geografskog i etnološkog stanovišta. Preštampano iz Zbornika radova posvećenog Jovanu Cvijiću povodom 35. godišnjice naučnog rada od prijatelja i saradnika. Državna štamparija Kraljevine SHS Beograd 1924

DOMINIK FILIP: KAKO SO SE VRAGI ŽENILI TER DRUGE LEGENDE IN BAJKE.

Iz češčine prevel dr. Fr. Bradač. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Str. 96.

V posebno okusnem formatu, z efektno naslovno risbo v dveh barvah in z ilustriranimi inicialkami ter končno na najboljšem papirju je izšlo 14 legend in bajk pod naslovom prve: «Kako so se vragi ženili». Večina teh čeških, mladini odraslejše dobe namenjenih pripovedk, opisuje v živahni pravljični, fantastični obliki različne pojave v naravi, pojasnjuje narodna rekla, narodne vraže. «Sneži kakor bi se vragi teplili» ali «Vihar tuli in zavija kakor bi se coprnice teplele» se sliši med ljudstvom. Dominik Filip je o tem spesnil šaljivko, ki bo mladino zabavala. Ali pa pripoveduje prijetno nazorno bajko o štirih bratih, ki se mrze: o Solncu Dobrodeju, pastirju Mesecu, divjem lovcu Vetru in čarovniku Mrazu, ki jim je vsem mati Noč. Ali bajji o mogočnem čarodeju, ki je letal na preprogi samoletni, živel z ženo Zimo, pihnil v lonček ter ustvaril iz razpršenih se iskric na milijone zvezdic na nebu. Posebno srčkana je bajka s pikapolonico, ki je rešil Solnce nočnih pošasti; krasna je bajka o Mesecu, ki je očaral mlinarjevo Zorko in jo vzel k sebi na nebo, kjer ploveta kot mesec in zvezdica. O škratih, studencu z živo vodo, kjer so prezimovale lastavice, o vodi, ki omlaja starce, o majevem dežju, ko pada na starce rja, na mlade pa lepota, o točenoscih, povodnem možu, o solncicah, o neustrašnih godcih, ki svirajo mličem in Smrti ter končno o romantičnih avanturah sv. Brandana na poti v raj pripoveduje ta lepa knjiga, zdaj resno, zdaj dovtipno, vedno pa napeto zanimivo. Legende in bajke imajo poučno jedro, ki se ponuja nevsiljivo v solidni pesniški obliki.

Zato to delo za Miklavža ali Božič prav toplo priporočamo.

Josip Kostanjevec:

Zadnja pot

Spremil je bil sina v mesto. V prvi razred gimnazije. Tja sta se peljala, toliko je spravil skupaj. Nazaj jo je pa mahnil peš, ker so mu šolske potrebščine za sina pojedle zadnji vinar. Bil je privatni uradnik v malem trgu in je komaj preživljal svojo družinico z ono miloščino, ki mu jo je izplačeval vsakega zadnjega v mesecu blagodušni odvetnik za dnevno večurno trdo delo, in še to z velekislim obrazom in primernimi potrebnimi opazkami.

Starejšega sina, zelo nadarjenega dečka, je hotel vsekakor spraviti v šole. Ker je imel v mestu rahločutne in dobre sorodnike, se mu je to posrečilo: zahtevali so od njega samo to, da bo sina oblačil in preskrboval z vsem, kar bo potrebno za šolo.

Tako se je torej tistega popoldneva vračal sam samcat po prašni cesti v več ur oddaljeni trg. Cesta je bila samotna, tu pa tam majhno naselje, večja kmetija, posamezna gostilna starega tipa. Hodil je mimo vsega, ne da bi ga kaj zanimalo: preveč je moral misliti na dogodek, ki se je izvršil danes v njegovi družini, ko se je prvič ločil od doma eden izmed članov in nastopil novo negotovo pot. Kaj bo ž njim? Ali bo izpolnil nade, ki jih polagata vanj on in njegova mati, tista drobna, od dela in večnih skrbi izmozgana žena? Daleč je še bodočnost, ki bo vedela o tem soditi in povedati, in nihče ne vé, kaj bo povedala.

Cesta je šla v klanec, skozi smrekov in borov gozd. Visoko v vrhovih so se lovili jesenski solnčni žarki, nekje daleč se je glasila sekira, njegove stopinje so trdo odmevale od trdih tal. Noge niso bile vajene hoje in daleč je bilo še do doma. Včasi je bilo treba sesti na obcestni kamen in počivati. Kar legel bi v travo in zadremal. Tako sladko bi se dalo zaspati v tem čistem, svežem zraku in sanjati, sanjati. O čem? Kdo vé o čem.

Sanje se snujejo same, brez tuje pomoči, molčijo in govorijo, pojejo in pišejo, umirajo in plešejo. In kdo vé, kaj še vse delajo. A treba je dalje, cesta je še dolga in neusmiljena, cesta je kruta. Pa je tudi že pozno popoldne.

Naenkrat vrhovi potemnijo, solnčni žarki izginejo. Skoro tema je pod drevesi, nekam plašno se preletajo ptice, po drevju zašumi in gre dalje od vrha do vrha. Pa se odnekod privlečejo črni oblaki in prvi blisk začrta v njih svetlo dolgo in ozko sled. Za njim takoj trešči, trešči z velikem kolobarju.

Popotnik dvigne glavo ves preplašen in stopi hitreje. Toda še hitreje stopa nevihta: že je nad glavo. Vsuje se ploha, med njo je pomešano zrnje in to zrnje je debelo in tolče z grozno doslednostjo in naglico na veje in debla, na grmovje in na cesto. Treba se je stisniti pod smreko, tik ob deblo, morda pojde mimo kmalu in izgine hitro kakor je prišlo. Morda.

Grom se razlega od visokih skal, buči, šumi in pretresa ozračje. Vedno bolj divjajo elementi, ne dajo se motiti. Če bi človek sedaj bil doma v svoji sobi, bi bil pogled na to divjanje veličasten, sijajno lep. Bi bil. Tako pa, tukaj pod drevesom, v tej grozni samoti . . . Tudi streha, široka in visoka, ne drži več, skozi njo lije in ubogi človek pod njo trepeče, takoj premočen do kože. Od enega drevesa skače do drugega, bega in bega, se stiska in krči in ne vé, kaj bi storil. Bolje je na cesti sedaj kakor v gozdu.

Torej vun in dalje, morda je v bližini kaka hiša, kako zatočišče. Pa so noge tako težke in še težja je obleka, ki se ovija okoli telesa . . . Naenkrat preneha gozd, cesta je ravna, a nikjer sledu človeškega bivališča. Tudi nevihta ponehava, zrak se čisti, a doli čez vrhove brije ostra sapa. In tako je mraz, da popotnika skeli . . . skeli. Počasi se odlega pot, bolj gre nazaj kakor naprej, čevlji so premočeni, brizgajo črne, umazane pljuske. Od klobuka in obleke se cedi, kaplje se sproti trdijo . . .

Oddaleč se zasveti poslopje. Hvala Bogu! Popotnik pospeši korake, se zažene dalje, skoro se premetava kakor riba na suhem, mora obstati, se mora oddahniti. V glavi se mu zavrti, skoro bi padel. Toda dalje, dalje, rešitev je blizu.

Sam Bog vé, kako je to, poslopje se kar noče približati, razdalja je vedno enaka, a noge hodijo in hodijo, hodijo kakor in kolikor morejo. Dolga je pot, tako dolga . . .

Pa se poslopje vendar že bliža, razločuje se že veja nad vrati, gostilna je. Ali ga sprejmejo kakor človeka? Gostilna, on pa ničesar v žepu. Pride do praga, troje stopnic vodi v vežo. Stopi na prvo, izpodrsne mu, z glavo telebi na gornjo stopnjico in obleži.

Nekdo ga dvigne, prime pod pazduho in mu pomaga skozi vežo v sobo. Nekoliko gostov sedi za mizo, eden izmed njih mu moli polno čašo nasproti. «Na, izpij, da ne pogineš.»

Popotnik pije, ves se trese v velikem poželenju. Ponudi mu čašo tudi drugi: «Na, pij!» In tretji. Popotnik pije po vrsti.

«Hudo Te je izdelalo,» mu pravi krčmar, «in udejalo. Pa pojdi z menoj kar semkaj zraven. Da se slečeš. In da Ti dam za ta čas svoje hlače in suknjo.»

In popotnik stopi za njim, se tresoč preobleče in se zvrne na bližnjo postelj.

«Ne morem več, tako čudno sem truden. In še bi pil.»

Krčmar ga odene. «Vina ne boš več sedaj, prinesem Ti čaja.» In ga prinese . . .

Drugi dan popotnik ne more vstati.

«Voza bo treba, da Te spravimo v trg.» pravi krčmar in ukaže hlapcu napreči. Ko so ga pripeljali domov, je takoj legel. Žena joka na tihem in kakor včeraj mož, misli sedaj ona na sina in se vprašuje: Kaj bo ž njim? Ali bo izpolnil nade, ki jih polagava vanj jaz in on, ki leži sedaj tako žalostno pred mano? Kaj bo tudi s tem?

Ko je prišel zdravnik, je konštatiral pljučnico. Ni je prestal, par dni potem je sklenil in so ga odnesli. Kmalu bi bili odnesli tudi njo, a je vendar prebolela.

Sin je izpolnil nade v vsem. Danes je nekje odličen zdravnik na odličnem mestu in mati je pri njem, vsa siva in stara kakor zemlja. Bodočnost je minila in ji je povedala, česar ne pove vsakemu.

Gospodarstvo

Stanje italijanske zunanje trgovine

Jugoslavija visoko aktivna.

Italijanska zunanja trgovina je izza prevrata stalno visoko pasivna, vendar se pasivnost leto za letom polagoma manjša. Kakor smo že poročali, je znašala pasivnot za prvih osem mesecev t. l. malo manj nego v enakem času prošlega leta. Iz italijanskih statističnih podatkov o zunanji trgovini povzemamo še nastopne zanimive številke, ki se nanašajo na države, s katerimi se italijanski trgovinski promet v glavnem razvija. To je devet držav, na katere odpade okrog 70 % celokupnega trgovinskega prometa. Tri od teh predstavljajo za Italijo povoljno trgovinsko bilanco, dočim je pri ostalih šestih obratno.

Aktivna je trgovinska bilanca Italije v prvih osmih mesecih v trgovini s Švico z okroglo 700 milijoni lir, v trgovini s Francijo z okroglo 200 milijoni lir in v trgovini z Avstrijo s 140 milijoni lir. Italijanska trgovina z ostalimi šestimi državami pokazuje nastopne pasivne zneske: Nemčija 1 milijon lir, Češkoslovaška okroglo 70 milijonov lir, Jugoslavija okroglo 120 milijonov lir, Argentinija okroglo 200 milijonov lir, Anglija okroglo 500 milijonov lir in Zedinjene države 2500 milijonov lir.

Italija je torej v trgovini z omenjenimi državami pasivna za okroglo 2350 milijonov Din. Jugoslavija beleži, kakor vidimo iz podatkov, tudi letos precejšnjo aktivnost v trgovini z Italijo, to je za prvih osem mesecev t. l. 120 milijonov lir, odnosno v naši valuti okroglo 350 milijonov Din. Končno še omenjamo, da je med gornjimi državami v prvih osmih mesecih največ blaga uvozila iz Italije Francija, in sicer v vrednosti 1150 milijonov lir, a največ so izvozile v Italijo Zedinjene države, to je za 3200 milijonov lir blaga.

Taksa na reklame

II. Katere reklame so takse proste?

Takse na nestalne in stalne reklame so proste:

1. Vse objave, ki se dajejo **iz rok v roke;**

2. objave in reklame društev, ki nimajo špekulativnega značaja (n. pr. objave planinskega društva radi povzdige tujskega prometa in športa);

3. male tablice zavarovalnic na objektih, ki so jih one zavarovale;

4. table in firme poedinih trgovskih in obrtnih podjetij, če so napravljene ali postavljene na objektih, v katerih dotična podjetja obratujejo;

5. tablice in oglasi na trgovinah (radnjah) o predmetih, ki se prodajajo v teh lokalih;

6. objave in reklame v mednarodnih vlakoh in parnikih;

7. posmrtnice (parti);

8. lepaki (objave) političnega značaja;

9. objave državnih in državno privilegiranih gledališč za njih lastne prireditve;

10. vse objave v zatvorjenih prostorih, t. j. v privatnih stanovanjih in privatnih lokalih vobče.

Glede posameznih oprostitev moramo omeniti:

Kot objave, ki se dajejo iz rok v roke, so takse prosti vsi letaki, ki se delijo v mestih ali po deželi po posebnih raznašalcih (postreščkih, otrocih itd), dalje vzporedi ali programi, ki se v gledališčih in kinih prodajajo pri blagajni in bilje-terjih, z lastno ali tujo firmo opremljen zavojni papir in — kakor je generalna direkcija posrednih davkov pred kratkim izrecno pojasnila — tudi papirnate vrečice, na katerih so odtiskane reklamne notice.

Oprostitev za objave občekoristnih društev se razteza samo na objave ali reklamacije, ki nimajo špekulativnega značaja, ne nanaša se pa na objave za veselice in podobne prireditve teh društev. Tudi se ne nanaša oprostitev teh društev na reklame, ki jih društva izdado v korist posameznika ali za lastna dobičkanosna podjetja. Tako n. pr. ne bi bila prosta reklama planinskega društva za ta ali oni lasten ali tuj hotel.

Reklame za Ljublj. velesejm, Zagrebački zbor in podobne razstave so takse proste, niso pa proste reklame za Praški velesejem, Grazer Herbstmesse, Wiener Messe i. t. d., ker so to inozemske razstave, katerim manjka pri nas značaj obče koristnosti.

Tablice, ki jih običajno nabijejo zavarovalnice na zavarovane objekte, so le toliko časa proste, dokler je poslopje pri dotični zavarovalnici zavarovano. Ko preneha zavarovanje, postane tablica taksi zavezana stalna reklama, ki jo mora lastnik poslopja, ako se hoče izogniti plačilne takse, takoj odstraniti.

Firme in reklamne table poedinih trgovskih in obrtnih podjetij so proste takse, če so izdelane na objektih, v katerih podjetje obratuje, niso pa proste, če so izdelane na drugih objektih, četudi so ti drugi objekti lastnina dotičnega podjetja. Kdo je lastnik objekta torej ne pride v poštev. Merodajno je le, ali podjetje v objektu, na katerem je reklama, obratuje ali ne.

Na objektu, v katerem podjetje obratuje, sme biti poljubno število firm in reklam za dotično podjetje, ne da bi bilo treba plačati za te reklame kako takso.

Na trgovskih lokalih so navadno pribite ali razobešene tablice in druge slikane in tiskane reklame za predmete, ki se prodajajo v teh lokalih, kakor n. pr. »Kolinska cikorija«, »Zlatorogovo milo«, »Delniško pivo«, itd. Te tablice so takse oproščene, ako se priporočani predmeti v dotičnem podjetju prodajajo, niso pa oproščene, če se v podjetju samo porabljajo (n. pr. cikorija v gostilni), ker pravi predpis izrecno »prodajajo«.

Ako so oglašeni predmeti v lokalu ne prodajajo več, pač pa so se po značaju obrata prej prodajali (Budjeviško pivo v gostilnah), so taki oglasi vseeno takse prosti, kakor da se predmeti še vedno prodajajo.

Še bolj pogoste kot reklame na trgovinah in gostilnah so reklame v teh lokalih. Ali so tudi te reklame takse proste? Taksni predpisi pravijo sicer »na trgovinah (na radnjama)«, vendar skoro ne more biti dvoma, da morajo umeti ta izraz v najširšem pomenu besede, t. j. zunaj in znotraj trgovskega lokala, ker bi bile sicer reklame, ki so vidne vsemu občinstvu, takse proste, ne bile bi pa proste iste reklame, kadar so vidne le nakupovalcem v dotični trgovini.

Za politične plakate se smatrajo: volilni oklici, obvestila o shodih, zborovanjih, agitacijski oklici itd.

Če priredi eno ali drugo društvo v državnem ali državno privilegiranem gledališču predstavo, mora objave za to prireditev taksirati, ker so omenjena gledališča takse prosta le za reklame za predstave, ki jih priredi gledališka uprava sama.

Seveda so gledališke uprave oproščene takse samo za objave gledaliških predstav (repertoar), niso pa proste tudi takse za eventuelno na plakatih natisnjene reklame za poedina podjetja. Take objave se morajo taksirati kot nestalne objave, kolikor se javno nalepljajo ali razobešajo in se ne delijo le iz rok v roko.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (15. t. m.) Pšenica: baška, 4 vagoni 400 — 405. Oves: baški, 1 vagon 300, Turščica: baška, 3 vagoni 172.5; sremska, 7 vagonov 180. Moka: baza «0», 595; «2», 1 vagon 530. Tendenca stanovitna.

S hmeljskega tržišča. (Poročilo Hmeljarskega društva v Žalcu). **Žatec,** (Češkoslovaška), 11. decembra. Povpraševanje po hmelju se je vzdrževalo tudi v drugem tednu meseca decembr in se je dnevno prodalo 5[illegible] — 100 stotov srednjega, dobrega in najboljšega hmelja po 2[illegible]50 — 3050 Kč za 50 kg. Tudi na kmetih se je plačevalo do 3000 Kč. Tukaj se je prodajalo tudi nekaj tranzitnega hmelja po [illegible]00 — 2300 Kč za 50 kg. Splošno razpoloženje se lahko označi kot zelo čvrsto. Cene se polagoma dvigujejo. (V enem zadnjih poročil se je vrinila pomota: Namesto 3200 Kč, se naj čita 3020 Kč za 50 kg). **Nürnberg,** 13. decembra. **Zopetno zboljšanje.**

= **Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani** ima v petek, dne 19. t. m. ob 9. dopoldne v zborničnih prostorih redno javno sejo z naslednjim dnevnim redom: 1. Naznanilo predsedstva. 2. Zborniční proračun za l. 1925. 3. Načrt novega obrtnega zakona. 4. Poročilo o važnejših zborničnih akcijah na finančnem in kreditnem polju. 5. Vprašanje zborničnega pristopa k mednarodni trgovski zbornici v Parizu. 6. Predlogi gg. zborničnih članov. 7. Tajna seja.

= **Češkoslovaški - jugoslovenski trgovinski odnošaji.** Iz Beograda poročajo. Trgovinski ataše pri češkoslovaškem poslaništvu v Beogradu dr. Andrijal je konferiral j ministrom za trgovino in industrijo dr. Surminom o zboljšanju trgovinskih odnošajev med Češkoslovaško in Jugoslavijo. Posvetovanje se je nanašalo predvsem na možnost večje udeležbe Češkoslovaške na jugoslovenskih trgih. Ugotovilo se je, da se je v zadnjih šestil letih večina kupčij med obema državama izvršila s posredovanem Dunaja namesto direktnim potom. Tekom nadaljnih dni se bodo posvetovanja nadaljevala.

= **Zanimanje Poljakov za naš sladkor.** Iz Beograda poročajo: Dunajski agenti so poljskim uvoznikom ponudili posredovanje za nakup sladkorja v naši državi. Vendar se bo skušalo izogniti se temu nepotrebnemu posvetovanju. V tem oziru so napravljeni potrebni koraki s strani pristojnih jugoslovenskih ministrov in poljskega konzulata ter poljskega poslaništva v Beogradu.

= **Carinska konferenca v Ljubljani.** Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani opozarja interesente, da se bo vršila carinska konferenca v Ljubljani v četrtek 18. t. m. ob 5. popoldne v carinskih prostorih.

= **Likvidacija v Zagrebu.** »Hortus«, prva hrvatska tvornica konzerv. d. d. v Zagrebu sklicuje za 29. t. m. izredno glavno skupščino, ki bo sklepala o likvidaciji družbe. Družba je k temu prisiljena radi denarne krize.

= **Jugoslovenska trgovinska agentura v Madžarski.** V Budimpešti se je ustanovila pooblaščena trgovinska agentura pod vodstvom Stevana Kovjanića. Poslovati bo začela 1. januarja 1925.

= **Madžarska išče trgovinske stike z Bosno in Hercegovino.** Z Budimpešte poročajo: Tukajšnja Trgovska zbornica je sklenila poslati zborničnega tajnika dr. Arturia Székely-ja v Bosno, da tam prouči pogoje, pod katerimi bi bilo mogoče oživeti trgovinske stike s to pokrajino. Z Jugoslavijo sklenjeni dogovor o najvišjih pogodnostih vzbuja med madžarskimi krogi nade, da se bo blagovni promet med obema državama sploh razvil. Madžarski gospodarski krogi žele nadalje, da bi se v Sarajevu ustanovil madžarski konzulat.

= **Italijansko posojilo Steweagu.** Z Dunaja poročajo: Pogajanja med (Steiermärkische Elektrizitäts- und Wasserwerks- A.-G.) in italijanskim konzorcijem pod vodstvom denarnih zavodov Banca Commerciale in Edisonbanke ter s sodelovanjem dunajskih velebank, glede kredita v znesku 180 milijard aK so tik pred ugodnim zaključkom.

= **Industrijska kriza v Bosni.** Šumska industrija »Ugar« je ustavila obrat v več svojih žagah ter odpustila več sto svojih delavcev. — »Elektro-Bosna« v Jajcu namerava v kratkem ustaviti delo v svoji tvornici. — Šumska industrija v Begovkanu je istotako ustavila te dni delo v svojih žagah.

= **Naraščanje nezaposlenosti v Avstriji.** Po statističnih podatkih se je število nezaposlenih v Avstriji povečalo v novembru za 27.704 na 115.684 oseb. Število podpiranih nezaposlenih delavcev na Dunaju znaša 52.689.

= **Likvidacija dunajske banke.** Allgemeine Industriebank sklicuje za 30. decembra izredno glavno skupščino, ki bo sklepala o smislu poravnalnega predloga o likvidaciji zavoda. Vendar trajajo dalje prizadevanja, da se zavod oživi v kakšni drugi obliki.

= **Obtok novčanic v Madžarski** se je v prvem tednu decembra zmanjšal za 179.6 milijarde na 4263 milijard mK.

= **Nova madžarska carinska tarifa** bo po odredbi madžarske vlade stopila v veljavo 1. januarja 1925.

= **Povišanje cen železu v Ameriki.** Iz Newyorka poročajo, da se je cena surovemu železu v Pittsburgu povišala za 50 centov pri tonu.

Borza

15. decembra:

LJUBLJANA. (Prve številke denar, druge blago in v oklepajih zaključki.) **Vrednote:** 7 odst. posojilo 0 do 65, Vojna škoda 125 do 0, Celjska posojilnica 210 do 0, Ljubljanska kreditna 222 do 0, Prištediona 885 do 895, Strojne 130 do 148, Split 1400 do 1420, zadolžnice Kranjske deželne 0 do 89. — **Blago:** les: deske, 20, 25, 30 mm, monte, franko meja 590 do 610; plohi, 50 mm, monte, franko meja 590 do 610; remeljni, 30-60, 60-60, 35-70, 70-70, 40-80, 80-80, franko meja 600 do 610; hrastovi železniški pragovi, 250, 25 krat 15, franko nakl. post., za komad 52 do 0; hrastovi frizi, 5, 6, 7, 8, 9, Ia, franko meja 1450 do 0; bukova drva, 1 m dolžine, polsuha, franko nakl. post., 2 vagona 25 do 26 (25); poljski pridelki: pšenica: domača, franko, Ljubljana 420 do 0, baška, pariteta Ljubljana 0 do 465; turščica: nova, gar., par. Škofja Loka, januar, 2 vagona 230 do 235 (230), nova, gar., par. Škofja Loka, februar, 2 vagona 240 do 245 (240), nova, umetno sušena, defektna, franko Ljubljana, dostavljena na dom 230 do 260, nova, gar., franko slav. postaja 0 do 185; laneno seme, franko Ljubljana 700 do 0; otrobi: drobni, franko Ljubljana 0 do 212.50, srednje debeli, franko Jarše 0 do 240; krompir gorenjski, franko nakl. post., plačljivo pri prejemu 133 do 0; fižol: ribničan, očiščen, b-n, franko Postojna trans. 0 do 590, mandolon, očiščen, b-n, franko Postojna trans. 0 do 480; jabolčna marmelada 0 do 2400.

ZAGREB. Efektno tržišče se je ta teden otvorilo z živahnejšim prometom. Temeljna tendenca je bila čvrsta in beležijo papirji lahne okrepitve tečajev. — V **devizah** je bila tendenca v početku čvrsta, vendar je proti koncu oslabela. Blaga je bilo v početku malo na tržišču. Ko pa je nastopila intervencija Narodne banke in se je pojavilo več blaga na tržišču, so začetni visoki tečaji zopet oslabeli. Iz inozemskih borz so dospela poročila o oslabljenju dinarja. Promet na zagrebški borzi je bil srednji. Največ se je trgovalo v devizah na Budimpešto, New-York in Švico. Notirale so **devize:** Dunaj 0.0939 do 0.0959, Bruselj ček 332.5 do 337.5, Budimpešta 0.0896 do 0.0916, Italija izplačilo 288 do 291, ček 287.3 do 290.3, London izplačilo 314.1 do 317.1, ček 313.8 do 316.8, New-York ček 66.7 do 67.7, Pariz 360.5 do 363.5, Praga 202 do 205, ček 201.5 do 204.5, Švica 1298 do 1308, ček 1295 do 1305; **valute:** dolar 66 do 67, aK 0.09425 do 0.09625, belgijski franki 322.5 do 327.5, švicarski franki 1290 do 1300; **efekti:** bančni: Litorale 55 do 0, Trgo 29 do 30, Hrvatska 40 do 41, Eskomptna 109 do 110, Poljodelska 16.5 do 17.5, Kreditna Zagreb 109 do 110, Hipo 59 do 60, Jugo 101 do 102, Ljubljanska kreditna 223 do 224, Obrtna 65 do 0, Prištedionа 880 do 900, Etno 108 do 110, Slavenska 85 do 87, Srpska 136 do 137; industrijski: Eksploatacija 70 do 72.5, Šećerana 790 do 810, Isis 0 do 67, Narodna šumska 55 do 0, Gutmann 735 do 750, Slaveks 210 do 220, Slavonija 66 do 67.5, Strojne 0 do 180, Trbovlje 405 do 420, Zagorska šumska 135 do 140, Vevče 0 do 80; državni: 7 odst. posojilo 65 do 66, Vojna škoda 123 do 126.

BEOGRAD: Zaradi neznatnega oslabljenja dinarja v Curihu so tečaji vseh deviz poskočili. Promet je bil precej živahen. Notirale so **devize:** Amsterdam 2700 do 0, Berlin 15.6 do 15.9, Dunaj 0.0947 do 0.0949, Bruselj 330 do 333, Budimpešta 0.0915 do 0.092, Bukarešta 33.75 do 34.25, Švica 1297 do 1298, London 314.75 do 315, New-York 66.9 do 67, Pariz 351.5 do 360, Praga 202.25 do 202.4.

Sokol

ŠIŠENSKA TELOVADNA AKADEMIJA V NARODNEM DOMU.

Preteklo nedeljo je priredilo Sokolsko društvo v Šiški svojo telovadno akademijo v veliki dvorani ljubljanskega Narodnega doma. Akademija je bila vrlo lepa prireditev, ki je obsegala devet telovadnih nastopov, primernih za akademije, vrhutega sta sodelovala še dva pevca, g. Berlot in br. Burja, ki sta s svojim svežim in izbornim petjem pomnožila raznovrstnost sporeda ter sta zato žela tudi obilo pohvale od obilnega občinstva, ki je dvorano popolnoma zasedlo.

Pri telovadnih točkah je najprej nastopila moška in ženska deca, ki sta skupno izvajali proste vaje. Dečkov je bilo 22, deklic pa 14 ter so svojo nalogo rešili izborno in brezhibno. Vaje, ki jih je sestavil br. Černe so za to starost lepe in dovolj težke, ker je izvajanje istočasu, toda v različnem taktu. Nekateri so izvajali gibe z neverjetno preciznostjo in strumnostjo, tako da se jim na prvi pogled pozna dobra telovadna šola. Za njimi je izvajalo 6 članov proste vaje, ki so določene za prihodnjoletne medzletne tekme. Tudi izvedba teh je bila lepa in dosti precizna. Izvedli so prve tri predpisane vaje, od katerih pa tretja ni bila popolnoma pravilna. Vsekako pa kažejo ti člani veliko dobre volje, da so se v tako kratkem času naučili že tri vaje in jih izvajali tako dovršeno. Moški naraščaj je nastopil s skupinami, ki smo jih pa menda že videli poleti na javnem nastopu. Izvedbo pa je treba pohvaliti. Vaje članov na bradlji so bile dobre, če izvzamemo nekaj ponesrečenih stoj in nepotrebno ponavljanje; po vztrajni vadbi bodo nekateri še lahko dosti napredovali, sicer je pa napredek že očividen.

Ženski naraščaj je izvajal novo telovadno kompozicijo na Dvořakovo etudo «Humoreska». Vaje je sestavil br. Černe, učenec dr. Murnika in njegov posnemovalec v ritmičnih vajah. Kompozicija je lepa, toda gledalcu se zdi, da se isti gibi vedno ponavljajo v vseh teh podobnih telovadnih skladbah, kakor n. pr. pri «Što čutiš», ki jo je izvajal moški naraščaj. Kar se pa tiče točne in lepe izvedbe in nastopa pa zaslužita oba oddelka pohvalo. Člani so nastopili še v dr. Murnikovih vajah: «U boj» in «Slovenec, Srb, Hrvat». Pri prvi sestavi ni šlo vse gladko, ker je bil med telovadci eden, ki sestave ni obvladal. Spremljevanje vaj s petjem, ki ga je oskrbel pevski zbor narodne čitalnice v Šiški, je bilo dobro in so se pevci in telovadci dobro ujemali. Končni nastop vsega članstva s praporom je tvoril lep zaključek telovadne akademije.

Kot posebna točka na sporedu je bila nova telovadna skladba dr. Murnika na Beethovnovo «Turško koračnico». Z vajami so nastopili telovadci Murnikove šole pod njegovim osebnim vodstvom, kakor je bilo natisnjeno na sporedu, sim patičneje pa bi bilo, ako bi bil nastopili kot Sokoli. Skladba je bila dovršena, kakor so vse Murnikove telovadne skladbe, ker je mojster v ritmični telovadbi in zna prilagoditi gibe strogo ritmu godbe. Gibi pa so bili tudi strogo Murnikovi, četudi je bilo vmes nekaj novih. Odhod telovadcev pa je bil precej «turški». Vajo, ki je naporna, so telovadci dobro obvladali in so jo po viharnem aplavzu ponovili. Nastopili so golih teles v rdečih belo obrobljenih hlačah. Turška koračnica je vredna sovrstnica ostalih Murnikovih telovadnih skladb.

Sport

SLUŽBENO IZ LNP.

(Seja u. o. z dne 10. t. m.)

Sporoča se vsem klubom LNP, da bodo v prihodnjem tednu prejeli sezname svojih igralcev; sezname morajo izpopolniti z rojstnimi podatki, z označbo stanu igralcev ter navedbo predsednika in tajnika kluba. Te sezname morajo klubi vrniti LNP v teku osmih dni po prejemu, odnosno datumu dopisa; v nasprotnem slučaju se kaznujejo s 100 Din.

Opozarjamo klube, da morajo odslej na prijavnicah navesti tudi rojstne podatke in stan igralca, ki ga predlože v verifikacijo. Brez teh navedb se bodo prijavnice zavrnile. (Potemtakem morajo vsebovati prijavnice sledeče podatke: ime in priimek, prejšnji klub, državljanstvo, stan in rojstne podatke, ki naj se zabeležijo na hrbtu prijavnice.)

Klubom se sporoča naslov novega mednarodnega tajnika «Československe associace footballové»: g. M. Kysela, Praha II, Na Perštci 9. Klubom se priporoča, da se v slučaju sklepanja tekem s češkimi klubi obrnejo v pogledu finančnih obvez in višine vplačila efektivnih stroškov na navedenega gospoda.

Nadalje se obveščajo klubi, da je LNP črtal iz seznama vse one igralce, za katere niso klubi kljub večkratnim urgencam doposlali fotografij. Istočasno opozarjamo klube, da imajo nogometni sodniki pravico zahtevati od vsakega igralca, ki nastopi bodisi v prvenstvenih, prijateljskih ali mednarodnih tekmah, da se izkaže s podsavezno izkaznico, opremljeno z igralčevo fotografijo. V slučaju, da se igralec ne more na ta način legitimirati, mu sodnik ne sme dovoliti nastopa.

Dopis S. K. Primorja z dne 26. novembra se vzame na znanje.

Tajnik I.

NEDELJSKI NOGOMET.

ZAGREB: Zadnja prvenstvena tekma med Haškom in Concordijo je z 1 : 1 ostala neodločena. Največ koristi od te tekme ima Gradjanski, ki drži sedaj s 3 točkami prvenstvo v tabeli. Prijateljske tekme: Victoria : Sparta 2 : 0, Gradjanski komb. : Uskok 3 : 2.

BEOGRAD: BSK. : Železničarji (Subotica) 5 : 1.

GRADEC: Amateure : Sturm 3 : 2 (2 : 1).

DUNAJ: V nedeljo so se odigrale zadnje prvenstvene tekme jesenske sezone. Hakoah ostane prvak te sezone Amateurji se morajo zadovoljiti s četrtim mestom. Rapid pa je izgubil drugo mesto. Izidi so: Vienna : Rapid 2 : 0 (0 : 0), Amateure : Wacker 1 : 1 (0 : 0). Z obeh strani se je zaradi zmrznjenih tal igralo zelo previdno. Sportklub : Slovan 2 : 0 (0 : 0). Prijateljske tekme: Admira : Hakoah 3 : 2 (2 : 1), Rudolfshügel : WAF. 3 : 0 (1 : 0). II. nematerska liga: Ostmark : International 1 : 0, Hertha : Bewegungsspieler 6 : 2, Floridsdorfer : WAC. 1 : 1, Weisse Elf : Vorwärts 06 1 : 1, Germania : Sturm 07 1 : 1.

STUTTGART: Deseta tekma med reprezentancama Švice in Nemčije je z 1 : 1 ostala neodločena. Po prvi polovici so Švicarji vodili z 1 : 0. Že v prvi četrt uri se je videlo, da je nemški napad igral zelo raztrgano. Krili sta sicer lepo centrirali, toda notranji trio ni izrabil nobene ugodne prilike za streljanje. Vsled tega švicarski vratar v prvi polovici ni imel težkega posla. Vodstvo so dosegli Švicarji v 27. min. Po odmoru ni bilo nem. moštva več spoznati. Zlasti krilska vrsta je igrala izvrstno. Vendar pa je brezhibno delo švicarske obrambe preprečilo vsak uspeh Nemcev. Končno je prodrlo levo krilo Nemcev, ki so v 25. minuti izenačili. Ta izid je ostal do konca, čeprav sta obe moštvi napeli vse sile da bi dosegli zmago.

Hazena v Zagrebu. Hazena : Gradjanski 0 : 0, Vesna : Victoria 5 : 4.

Cross country v Zagrebu. V nedeljo je akad. klub Lovčen priredil cross country na 2500 m. Zastopani so bili sledeči klubi: Gradjanski, Lovčen, Makabi, Hašk in Maraton. Kot prvi je dospel na cilj Valenteković (Hašk). Moštva so se plasirala v nastopnem redu: 1. Hašk (11 točk), Lovčen (25), Gradjanski (28), Makabi (37) in Maraton (38).

Jugoslavija : Južna Italija. Kakor javljajo zagrebški listi, se vršijo pogajanja za nogometno tekmo med Jugoslavijo in Južno Italijo, ki bi se vršila meseca februarja v Rimu.

FTC. (Budimpešta) v Splitu in Beogradu. Splitski listi javljajo: Ker je vsled političnih dogodkov v Egiptu odgodena turneja Hajduka na Malti, bo o Božiču igral Hajduk v Splitu dve tekmi z znanim budimpeštanskim Ferenczvarosi Torna Club. — Dne 21. in 22. t. m. pa igra FTC. v Beogradu proti BSK. in Jugoslaviji.

Izjava

Z ozirom na napad v »Slovencu« z dne 14. t. m. na naslov napredne omladine izjavljamo: J. n. a. d. Jadran je bilo, ki je dalo inicijativo za proslavo petletnice obstoja ljubljanske univerze. Vsled tega trditev, da se je napredna akademska mladina hote absentirala od proslave, ne drži.

Kar se tiče slavnostnega govornika napredne omladine izjavljamo, da je poslednji hip obolel. Resnici na ljubo ugotavljamo, da pri tem ne zadene tovariša Schauerja nikaka krivda.

Toliko smo hoteli pribiti, da bo javnost znala pravilno soditi moralno kvalifikacijo »Slovenčevega« dopisnika.

J. n. a. d. »Jadran«.

Lastnik in izdajatelj: Konzorcij «Jutra». Odgovorni urednik: Fr. Brozović. Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 15 decembra 1924 — Ljubljana 306 nad morjem

Kraj opazovanja	ob	Zračni tlak	Zračna temperatura	Veter	Oblačno 0—10	Padavine mm
Ljubljana	7.	772.4	—4.1	jugovzhod	megla	—
Ljubljana	14.	772.7	1.2	jug	oblačno	—
Ljubljana	21.	772.5	—1.0	brezvetra		—
Zagreb	7.	77[illegible].4	—2.0	„	več. jasno	—
Beograd	7.	770.6	—2.0	vzhod	večin. obl.	3.0
Dunaj	7.					—
Praga	7.	768.1	—4.0	jugovzhod	„	—
Inomost	7.					—

V Ljubljani barometer stan. temper. visja — Solnce vzhaja ob 7.39, zahaja ob 16.13

Vremenska napoved za torek: Južno vreme. V severnih Alpah južni vetrovi. Padavine niso izključene.

25letnica „Zvončka"

Pravkar je dospela zadnja številka »Zvončka«, ki zaključuje njegov XXV. letnik. Jubilejni letnik posveča uredništvo vsem ki ljubijo domovino in lepoto mladosti. Tudi mi, ki smo rasli in doraščali ob Zvončku in z Zvončkom, ne moremo tiho mimo te petindvajsetletnice.

Koliko spominov se mi budi v duši! Ko je pricingljala prva številka tam v letu 1900, kako ponosen sem bil, saj sem dobil ž njo lasten list; pa sem prečital vedno vso številko in z vso vnemo reševal uganke. Še vedno mi je v spominu naslov: Ljubljana, Rimska cesta 7, kjer je stanoval takrat upravnik Zvončka. Tjakaj sem pošiljal rešitve rebusov in demantov mesec za mesecem. — Tudi pozneje na gimnaziji me je spremljal Zvonček.

Od dobrega Zvončkovega upravnika se je obrnilo moje spoštovanje do urednika. Kako sem zavidal očeta, ko mi je povedal, da sta si z Zvončkovim urednikom prijatelja; pokazal mi je lastnoročno njegovo pismo — in brž sem se spomnil vseh mnogoštevilnih pisem in kart z enako, karakteristično, pokončno pisavo, ki sem jih videl toliko na očetovi mizi. In oče mi je povedal, da je Zvončkov urednik učitelj v Idriji, da piše pesmice in izdaja knjige. — In zahotelo se mi je, da bi znal tudi jaz kaj napisati. Poskušal sem in poslal dobremu uredniku. V četrti šoli sem bil, ko me je dohitelo: izšli sta moji prvi povestici v Zvončku. Pa — zopet spomin! Z menoj se je te nedolžne sreče radoval moj oče, a bila je to njegova zadnja radost. Kmalu nato je prinesel Zvonček tudi očetovo sliko in njegov životopis. — Napisal sem pozneje še nekaj povestic za Zvončka, a nikdar se jih nisem več tako veselil, ko prvih dveh, ko me je za nje pobožala očetova roka. Tako sem zrasel ob Zvončku in skoraj me premagujejo spomini, ko zrem nazaj. Kako je šele pri srcu uredniku: tudi on je rasel ob Zvončku, vse polno prilik in doživljajev ga pač veže nanj. Bilo je dela in truda, bilo pa tudi uspehov in — zdi se mi, da se ne motim — sreče in zadovoljstva. Umaknil se je lahko iz hrupnega življenja k mladim srcem in jim šepetal večno lepo pesem o mladosti. Vemo, kaj je danes dvorni svetnik Gangl slovenskemu šolstvu, napredni mladi državi, Sokolstvu, naši slovenski kulturi v obče, a če bi ne imeli ničesar drugega pokazati kot 25 letnikov Zvončka, bi ga morali šteti med naše prve kulturne delavce. Ko obhaja to petindvajsetletnico, mu ne moremo želeti drugega kakor, da še dolgo časa išče in najde srečo in zadovoljstvo pri Zvončku, kakor želimo naši mladini, da ji ohrani tudi še v bodoče Gangl svoje srce in svojo delavno roko!

Istočasno pa praznuje tudi Zvončkov upravnik, g. ravnatelj L. Jelenc petindvajsetletnico svojega dela za Zvonček. Tudi on se bo spomnil nehvaležnosti in truda v tem poslu, a takoj bo vse pozabil, ko bo zazrl 25 prekrasnih letnikov. In ko jih bo odpiral po vrsti, bo videl, da je tudi on rasel ob njih kakor se ne moremo obraniti občutka, da je rasel i Zvonček sam, kajti najprej je bil namenjen skoraj izključno manjši naši deci, dvigal se je, da je dosegel sedaj najvišjo stopnjo naše osnovne šole. Včasih se mi zazdi, da bi naj ostal Zvonček čisto majhen, da bi se blestel iz njega odsev tistih presrečnih otroških let...

Ob petindvajsetletnici tisočera hvala vsem, ki so stali Zvončku ob strani; uspehi preteklosti pa so najboljše bodrilo za nadaljnjeje delo, za bodočnost.

Dr. P. Strmšek.

Najnovejši mladinski knjigi

Vl. Levstik, Deček brez imena in druge zgodbe.
Vez. 30 Din, broš. 25 Din, pošt. 1.50 Din.
Dom. Filip, Kako so se vragi ženili in druge pravljice.
Vez. 35 Din, broš. 30 Din, pošt. 1.50 Din
priporoča za Miklavža in Božič

Tiskovna zadruga v Ljubljani,
Prešernova ulica 54.

Gospodinjski koledar za leto 1925

V založbi Jugoslovenske Matice je izšel IV. letnik »Gospodinjskega koledarja Jugoslovenske Matice«, katerega je uredila tudi to leto ga. Utva. Poleg običajne koledarske vsebine za vse dni v letu prinaša celo vrsto poučnih in gospodinjskih člankov iz peresa raznih sodelavk. Posebno bogat je letošnji koledar na dobrih kuhinjskih receptih in raznih praktičnih nasvetih. Pisatelj Milčinski pa je napisal jako zabavno črtico »Srečen par«. Drugi del koledarja pa tvori troškovnik za vse dni v letu z mesečnim in letnim pregledom. To je prava blagajniška knjiga slovenske gospodinje in zato se je ta koledar tudi tako zelo priljubil. Cena koledarju v knjigarnah 16 Din, za člane pri podružnicah Jugoslovenske Matice in v Matični pisarni Pred škofijo 21-I. v Ljubljani 12 Din. Koledar najtopleje priporočamo posebno onim, ki hočejo imeti pregled čez svoje izdatke.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par

Za „Dopisovanje" in „Ženitve" vsaka beseda 1 Din

Stane vsaka beseda 50 par. Za „Dopisovanje" in „Ženitve" se računa vsaka beseda 1 Din. — Priobčujejo se le mali oglasi, ki so plačani v naprej. Plača se lahko tudi v znamkah. Na vprašanja odgovarja uprava le, če je vprašanju priložena znamka za odgovor ter manipulacijska pristojbina (2 Din).

Obrt

Beli klobučevinasti (filcasti)
Klobuki
samo po 95 Din se dobe v zelo prikupljivih oblikah pri modistinji Mariji Jegité v Ljubljani, Slomškova ul. 27. 26068

Šivilja
se priporoča. Zalokarjeva ul. št. 14. 26819

Pouk

Tečaj strojnega vezenja
priredi v Celju Justina Pavšer, strokovna učiteljica, Gosposka ulica 25. 26692

Gospodična
za instruiranje učenke prve mešč. šole, se išče. Ponudbe na upravo „Jutra" pod šifro „Učenka 14084". 26886

Službe (dobe)

Vajenec
za kleparsko in inštalacijsko obrt, se sprejme. Sin železničarja ima prednost. Rihard Jakelj, klepar in inštalater, Slovenjgradec. 26391

Vajenec ali vajenka
z dovršeno nižjo srednjo šolo ali meščansko šolo, se takoj sprejme v knjigarno Tiskovne zadruge v Ljubljani, Prešernova ulica 54. Pismene ponudbe na omenjeno knjigarno. 26641

Več prodajalk
manufakturne stroke, se takoj sprejme. — Ponudbe na upravo „Jutra" pod značko „Manufaktura". 26729

Trgovski pomočnik
vesten in pošten manufakturist, se sprejme takoj. — Ponudbe pod „Soliden 13966" na upravo „Jutra". 26728

Natakarico
srednjih let, pridno in pošteno, s kavcijo 5000 Din, se išče za na deželo. Naslov v upravi „Jutra". 26867

Vajenec
ki je nadarjen v risanju in ima predizobrazbe vsaj dva razr. srednje šole, se sprejme. Naslov v upr. „Jutra" 26887

Vajenec
poštenih staršev, se sprejme v kavarno. Vsa oskrba pri gospodarju. Naslov pove upr. „Jutra". 26836

Službe (iščejo)

Kontoristinja
s prakso, vešča popolnoma vseh pisarniških poslov, išče službe. Gre tudi proti nizki plači ali nekaj časa brezplačno. — Ponudbe prosi na upravo „Jutra" pod značko „Agilna 13357". 26114

Trgovski uradnik
perfekten knjigovodja-bilancist, s temeljito predizobrazbo in dolgoletno prakso, želi spremeniti službo k večjemu podjetju. Ponudbe pod šifro „Knjigovodja" na upravništvo „Jutra". 26746

Dekliica
s 3 mešč. razredi, išče mesta učenke v trgovini z mešanim blagom. Ponudbe pod značko „O. T. 15" na upravo „Jutra" 26130

Knjigovodkinja korespondentinja
popolnoma samostojna, z večletno prakso, vešča stenografije in strojepisja, govori slovensko, hrvatsko, nemško in deloma italijansko, išče primerne službe s 1. januarjem. — Cenjene ponudbe pod „Dope" na Aloma Company, Ljubljana. 26727

Blagajničarka
s prakso, išče mesta, event. v pisarni. Naslov pove upr. „Jutra". 26625

Plačilna natakarica
prvovrstna, išče mesta v boljši gostilni ali hotelu. — Ponudbe na upravo „Jutra" pod značko „Plačilna 1722".

Inteligentna gospodična
vešča vseh pisarniških del, nemščine, slovenščine, deloma srbohrv. in angleščine, z daljšo prakso, išče službe v pisarni. Ponudbe na upravo „Jutra" pod šifro „Perfektna strojepiska". 26637

Služkinja
pridna in poštena, z večletnim spričevalom, želi premeniti sedanjo službo. Najraje v mesto ali okolico. Naslov pove uprava „Jutra". 26894

Katera tvrdka
bi sprejela s 1. januarjem 1925. gospodično z enoletno prakso v pisarni. Začasno gre tudi brezplačno, samo da ostane v praksi. Ponudbe na upravo „Jutra" pod „Veselje do dela". 26886

Kovaški pomočnik
z dovršeno podkovsko šolo, išče stalno službo, eventuelno prevzame tudi kovačnico. — Naslov pove uprava „Jutra" v Mariboru. 26894

Izurjena šivilja
gre šivat na dom. Popravlja tudi moške obleke. Ponudbe na upravo „Jutra" pod šifro „Izurjena šivilja 14066". 2 isča

Absolventinja trg. šole
išče službo. Cenjene ponudbe pod šifro „Pridna in poštena 14061" na upravo „Jutra". 26860

Pošteno dekle
pridno, zanesljivo in inteligentno, iščem k dvema otrokoma za varuhinjo. Prednost imajo tiste, ki so že bile zaposlene v taki službi. — Ponudbe je poslati na upravo „Jutra" pod značko „Inteligentna 14055". 26866

Šiviljska pomočnica
išče stalnega mesta. Ponudbe na upravo „Jutra" pod šifro „Šiviljska pomočnica" 26818

I. sobarica
(Zimmerfrau), 40 let stara, z znanjem jezikov in dobrimi referencami išče mesta v kakem boljšem hotelu. — Naslov pove uprava „Jutra" 26838

Uradnik
vešč lesne stroke, prevzame zastopstvo ali nastopi mesto knjigovodje in korespondenta. Ponudbe na upravo „Jutra" pod značko „Agilen 14017". 26830

Uradnik
perfekten nemški in slovenski korespondent, vešč knjigovodstva, strojepisja itd., s 4letno prakso, išče nameščenja pri večjem trg. podjetju. Ponudbe na upravo „Jutra" pod „Garancija". 26829

Uradnik
popolnoma izvežban v carinjenju, išče službe. Ponudbe prosi pod „Carinski deklarant" na upravo „Jutra". 26831

2000 K
nudim tistemu, ki mi preskrbi službo v Ljubljani v kaki večji manufakturni trgovini. Moč zanesljiva. — Ponudbe na upravo „Jutra" pod „Manufakturist 11000". 26817

Prodam

Prvovrstne prešiče
banaške in sremske pitane (špeharje), tudi posamezne komade, prodaja po najnižjih dnevnih cenah tvrdka Janko Popović v Ljubljani, v svojem obratovališču, Cesta v Mestni log št. 15. 26835

Damski klobuki
nakiteni od 100 do 150 Din, baržunasti nakiteni od 200 do 280 Din. Velur event. po 200 Din. Oglejte izložbo Horvat, modistka, Stari trg št. 21. 2043

Perje
kokošje, gosje in gosji puh ter račje oddaja vsako množino po zmernih cenah tvrdka E. Vajda, Čakovec 1883

600 kg orehov
ter 5000 kg ovsa, takoj prodam. — Naslov pove uprava „Jutra". 26595

Tapetniki
prvovrstno morsko travo (afrik) nudi najceneje „FRUCTUS", Ljubljana, Tabor 2 in Krekov trg 10. 25949

Vsakovrstni hladilniki
(Eiskasten) za pivo v sodčkih, kakor tudi za steklenice, se po zelo nizki ceni prodajo. Pojasnila daje Ivan Oretnik, zaloga piva, Trbovlje. 26316

Tračno žago
garantirano v dobrem stanju, 600 mm, proda za 9500 Din Jakob Jakin, Gorenja vas 7, pošta Ribnica. 26733

Približno 100 komadov
zelo dobro ohranjenih fasciklov za registraturo (Briefordner mit Hebelverschluss) ter 1 emajl. umivalnik, po ugodni ceni naprodaj. — Ponudbe na upravo „Jutra" pod „Zelo ugodno". 26683

Za Božič in Novo leto
izbrano lepe razglednice kakor tudi najlepši nakit za božično drevo nudi M. Tičar, Ljubljana. 26658

Fine žepne koledarčke
od 2 Din naprej, priporoča M. Tičar, Ljubljana. 26646

Okraske
za božično drevo, svečice, božične in novoletne razglednice, ima najceneje in v veliki izbiri Ivan Nabovec, Sv. Jakoba trg 7. 26500

Železen štedilnik
že rabljen, se proda. Naslov pove upr. „Jutra". 26810

Phoebus peč št. 86
skoraj novo, po ugodni ceni proda Žužek, Sodna ulica 11. 26868

Otroški voziček
dobro ohranjen, se poceni proda. Naslov pove uprava „Jutra". 26876

Radi opustitve trgovine
se od sobote 20. t. m. naprej do Novega leta, poceni razprodajajo dvokolesa, motorji, razni otroški in igračni vozički, vozički s košaro, tricikliji, šivalni stroji, pneumatika itd. Ljubljana, Stari trg št. 28. 25861

Več ženske zim. obleke
površnic iz pliša in več manteljnov, se proda. Naslov pri upravi „Jutra". 26834

Trboveljski premog
drva 19.0
koks
angleški premog
šlezijske brikete
dobavi „Ilirija" tu, Kralja Petra trg 8. Telefon 220.
Plačilo tudi na obroke.

Kmet. pridelki

Trapistovski sir
kg po 25 Din in čajno maslo po 55 Din kg, razpošilja po povzetju v vsaki množini Mljekarska udruga Virovitica — Slavonija. 26846

1000 kg medu
garantirano pristnega, se proda po 19 Din kg. Prodaja se od 10 kg naprej. Japljeva ulica št. 13. 26897

Kupim

Prazne Odol steklenice
kupuje drogerija Anton Kanc sinova, Židovska ulica št. 1. 26412

Suhe gobe, brinjevo olje
in tiloi kupuje po najvišjih cenah ter prosi za pošiljanje ponudbe tvrdka Fr. ... (Istra) 1117

100 vagonov
bukovih cepljenih drv od 1 m in 100 vagonov bukovega oglja, kupi Daniel Pillin, Trieste, Molino grande 10. 26720

Pretečeno olje
že rabljeno strojno olje — kupim več sodov. Ponudbe z navedbo cene za kg, franko nakladalna postaja, je poslati na naslov: Ivan Košir, trgovec apna in izdelovalec cementne strešne zar. opeke, Kamnik. 26629

Pozor!
Plačujem po najvišjih cenah stare obleke, čevlje, pohištvo itd. Dopisnica zadostuje, da pridem na dom. Drame Martin, Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje 29. 26872

Hrastova drva
friška, napol suha in suha, do 300 vagonov, od 15—50 cm premera, kupim. Ponudbe na upravo „Jutra" pod značko „Točen dobavni rok". 26598

Stare opeke
10—20.000 komadov, kupim. Ponudbe na upravo „Jutra" z navedbo cene pod „Opeka" 26590

Kdor hoče kaj predati
Kdor hoče kaj kupiti
Kdor išče službe itd.
naj inserira v „Jutru"

Nepremičnine

Stavbna parcela
pripravna za skladišče, trgovino ali gostilno, se pri kolodvoru v Trbovljah, po zelo ugodni ceni proda. Pojasnila daje Ivan Orešnik, zaloga piva, Trbovlje. 26369

Visokopritlična hiša
z velikim vrtom, v Ljubljani, se poceni proda. Naslov pove uprava „Jutra". 26712

Hiša
v ljubljanskem predmestju, z velikim vrtom, pripravna za kako industrij. podjetje, se radi preselitve v inozemstvo po jako ugodni ceni proda. Pismene ponudbe pod šifro „Ljubljana 13946" na upravo „Jutra". 26609

Trgovska hiša
s prostim stanovanjem in lokalom za trgovino, se v prometnem kraju na Dolenjskem odda v najem. Naslov pove uprava „Jutra". 26594

Hiša za trgovino
v zelo prometnem mestu Sp. Štajerske, se proda. Hiša je enonadstropna, obsega 6 stanovanj s 13 sobami, prostorno dvorišče in vrt ter leži v eni glavnih ulic z živahnim prometom. V sredini mnogo prostora za skladišče. Cena 450.000 Din, ki se lahko poravna deloma s prevzemom vknjiženega bremena. Zelo primerno za večje trgovsko podjetje. — Pojasnila daje „Občeslovensko obrtno društvo v Celju", Vrvarska ul. št. 1, pritličje. 26877

Hiša
v Šmartnem 9, p. Mosto, popolnoma prenovljena, se poceni proda. Kupec se lahko takoj vseli. — Pojasnila daje Anton Avšič, istotam. 26850

Lokali

Restavracijo
v bližini Celja se takoj odda v najem spretnemu gostilničarju proti primerni kavciji. Naslov pove uprava „Jutra". 26330

Prostor za prodajalnico
pripraven, se odda v najem. Pogoji se izvedo pri lastnici hiše Mariji Hribar v Mengšu št. 23. 25367

Hlev, šupa in podstrešje
se odda. Naslov pove uprava „Jutra". 26704

Trgovski lokal
z inventarjem, oddam brezplačno agilnemu samcu s primernim začetnim kapitalom. Dopise na upravo „Jutra" pod „Notranjsko". 26110

Suho skladišče
na periferiji, se odda. Naslov v upravi „Jutra". 26855

Gostilna
v prometnem kraju, se vzame v najem ali na račun. — Ponudbe na upravo „Jutra" pod značko „Gostilna 14065" 26849

Stanovanja

Išče se stanovanje
3 sob, v stari ali novi hiši. Najemnina se plača tudi naprej. — Ponudbe na upravo „Jutra" pod šifro „Lepo stanovanje 14020". 26775

Soba
z 2 posteljama in kabinet z 1 posteljo, se odda v bližini realke trem gospodom z vso oskrbo. Naslov pove uprava „Jutra". 26158

Prazno sobo
išče ta zakonca brez otrok. — Ponudbe na upravo „Jutra" pod šifro „Snaga". 26708

Krasno stanovanje
(opremljeno), obstoječe iz 3 sob in postranskih prostorov, v sredini mesta, se odda začasno boljše situirani rodbini, kakor tudi lokali za pisarne. — Poizvedbe pri edini slovenski posredovalnici K. Troha, Maribor, Slovenska ulica 2. 26463

Kot sostanovalec
se sprejme boljši gospod na Sv. Petra cesti 29/I, levo. 26174

Na stanovanje
in dobro hrano v sredini mesta, se sprejme takoj gospod ali dijak. Naslov pove uprava „Jutra". 26875

Majhna soba
event. s hrano, se takoj odda gospodični, ki je čez dan odsotna. Naslov pove uprava „Jutra". 26850

Opremljena soba
se odda solidnemu uradniku ali uradnici. — Naslov pove uprava „Jutra". 26879

Sobo
lepo opremljeno ali prazno, išče mlad zakonski par brez otrok, v sredini mesta. — Plača dobro. — Naslov pove uprava „Jutra". 26840

Stanovanje
obstoječe iz 2, event. 3 sob s pritiklinami, v novi ali stari hiši, v centru mesta, išče podjetnik. Ponudbe pod šifro „Samski dom 14014" na upravo „Jutra". 26832

Prazno sobo
v sredini mesta ali v bližini deželne vlade, išče mirna gospodična s 1. januarjem 1925. Ponudbe na upravo „Jutra" pod značko „Solidna 14067". 26851

Stanovanje
obstoječe iz 2 sob in kuhinje, se takoj odda na periferiji mesta v novi hiši. Naslov v upravi „Jutra". 26839

Na skupno stanovanje
event. tudi na hrano, se sprejmeta 2 gospoda. Naslov v upravi „Jutra". 26820

Kot sostanovalec
z zajtrkom, se sprejme gospod. — Naslov pove uprava „Jutra". 26822

Kapital

100—200.000 Din
na vknjižbo v Ljubljani, se nudi. — Dopise pod značko „Vknjižba" na upr. „Jutra". 26802

Družabnika
za brezkonkurenčno že vpeljano industrijo za barve in kemikalije iščem z najmanj 60.000 Din. Pogoj posojanje in trgov. reprezentativna zmožnost. Podjetje dobro aktivno. Naslov: H. Privšek, Ljubljana, Sodna ulica št. 5. 26798

15.000 Din posojila
iščem za dobo dveh mesecev proti dobrim obrestim in sigurnemu jamstvu. — Cenjene ponudbe na upravo „Jutra" pod „Posestnik". 26853

Tihega družabnika
s kapitalom 120.000 Din, se išče za dobro idočo, že vpeljano trgovino papirja. Cenj. ponudbe na upravo „Jutra" pod šifro „Družabnik 110..." 26787

Živali

Lep pes bernardinec
6 mesecev star, se proda. — Naslov pove uprava „Jutra" 26818

Dopisovanje

Značaj

Vse lastnosti, strasti, etc. razvidne so iz pisave. Pošljite 15 vrstic ... s črnilom pisanega pisma 30 Din. Stroga tajnost. — Na upravo „Jutra" pod šifro „Grafolog". 26234

Soliden, mlad gospod
želi dopisovati z gospodično, katera bi mu kratkočasila dolgočasne zimske dneve v tujem kraju. Cenjene dopise pod „Srečna prihodnjost" na podružnico „Jutra" v Mariboru. 26495

M. M. B. T.
Dobro jutro, M-a! S. M. — S. s. M. 26856

Zanesljivo 100
Prosim, dvignite pismo! 26857

Gospodična
želi dopisovati z gospodom. Dopise pod šifro „Izobražena 14058" na upravo „Jutra". 26510

Srčkana!
Naredi, kakor veš, moja ljuba. Zelo me skrbi. Vedno pri Tebi. — M. 26837

Ženitve

V svrho ženitve
išče znanja 28letni mladenič, posestnik in drž. uslužbenec, z mlado in čedno gospodično, ki ima nekaj premoženja. — Tajnost zajamčena. — Resne ponudbe s sliko, ki se vrne, na upravo „Jutra" pod šifro „Dobra gospodinja". 26833

Glasba

Lep, nov pianino
z krasnim glasom, slovite češke tvrdke Albert & Co., Aussig, se radi preselitve neke konservatoristinje iz Ljubljane, proda z zabojem vred. Naslov pove uprava „Jutra" 26696

Bas in kitara
dobro ohranjena, se proda. Naslov pove uprava „Jutra" 26592

Električen pianino
v najboljšem stanju, se ceno proda. Naslov pove uprava „Jutra". 26578

Klavir
(Stutzflügel) dobro ohranjen, nanovo uglašen, se proda za 5000 Din v gostilni Widmar, Sv. Jakoba trg. 26852

Mala Ziehebarmonika
se kupi. Naslov pove uprava „Jutra". 26859

Izgubljeno

Siva damska rokavica
se je izgubila na Aleksandrovi cesti v nedeljo 14. t. m. Najditelj naj jo izvoli oddati v upravi „Jutra" v Prešernovi ulici. 26585

Razno

Punčke popravlja
točno „Klinika za punčke", Ljubljana, Nunska ulica št. 19/II. 26730

Dalmatinsko črno vino
sladko, se dobi pri J. Buzzolini, delikatesna trgovina — Stritar-Lingarjeva ulica. 26825

Štedilnike in peči
popravlja po jako nizki ceni. Naslov pove uprava „Jutra" 26821

Dr. Jug
zopet ordinira
od 11. do 13½
v stalni vojni bolnici
7755

Najstarejša slovenska pleskarska in ličarska delavnica
IVAN BRICELJ
Dunajska cesta 16
se priporoča.
Izvršitev točna. Cene zmerne.

Priporočamo knjigo
Dr. Jos. Ticar
Nalezljive bolezni.
Opisi važnih nalezljivih bolezni z navodili za nego bolnikov.
8 slikami.
Cena s poštnino vred 20 Din 50 p.
Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ul. 54.

Prodajalec

z dobrimi izpričevali in večletno prakso in eventuelno sposobnostjo prevzeti cenik in vzorčne knjige, **se z dobrimi pogoji takoj sprejme v veletrgovini**

R. STERMECKI, CELJE

7205 a

Speickovo milo
napravlja kožo nežno in mehko kakor žamet
Vijolično glicerinsko milo

Že desetletja staroznana toaletna mila in parfumerije znamke
Caldera & Bankmann
se dobivajo v vseh boljših trgovinah

„Caba"
Eau de Cologne-milo
v podolgastih kosih
Pazi naj se na imeni
Calderara & Bankmann
Kopalno milo „Chypre"

ALEKSANDER DUMAS

ZVESTOBA DO GROBA

(LA DAME DE MONSOREAU)

23

„Seveda!“

„Pa je-li vaša visokost od onega večera dalje bila zopet kdaj na isti poti?“

„Včeraj.“

„Pa kaj je monseigneur videl včeraj? Ali zopet zasedo?“

„Videl sem nekega človeka, ki je korakal tam okrog in gledal v vse kote one zapuščene ulice, brez sumnje, da vidi, ali se morda kdo zanima za ono hišo. Ko me je pa zagledal, se je odmaknil docela v vrata baš te hiše.“

„In je-li ta človek bil sam?“

„Nekako pol ure je bil sam, potem je pa prišel še neki drugi s svetilko v roki.“

„Aj, aj!“ izusti Bussy.

„Prvi, ki je bil zamotan v plašč, in drugi, ki je prišel s svetilko, sta potem pričela razgovor, in ker se nista odstranila, sem popustil jaz in odšel nazaj domov.“

„Zdi se mi, da ste se naveličali, kakor navadno, in da vam je ta dvakrat neuspeli poizkus že več kot dovolj?“

„Skoraj, da priznavam. Zato pa, predno stopim v ono hišo, kjer bi me morda lahko tudi kdo pričakal...“

„... bi vam ne bilo neugodno, da mesto vas zadavijo kakega vašega prijatelja, je-li?„

„Daj no, ne bodi siten! Razume se, da bi mi bilo ljubše, da bi ta prijatelj, ki ni princ, in ki je vseeno pogumen, pa obenem izvežban v takih pustolovščinah in prigodah, preiskal, je-li zares kaka opasnost, in da potem pride k meni in me obvesti o stvari, da se vem ravnati.“

„No, naj bo. Monseigneurova želja mi je ljuba, in da vam ustrežem, bom vseeno nocoj šel na ono mesto in pregledal, kakor želite, samo prosim za navodila, zlasti da mi izvolite natančno povedati, katera hiša je to?“

„Ti si se torej premislil?“

„E, monseigneur, samo naš sveti oče se baje nikdar ne moti. Povejte mi torej, kaj naj storim?“

„Skrij se v bližini vrat, katere ti označim, in če kdo vstopi v hišo, vstopi še ti za njim, da se uveriš, kdo je.“

„Prav, toda če vstopi, bo po obči navadi zaklenil vrata za seboj.“

„Saj sem ti rekel, da imam ključ. Tega seveda dobiš.“

„Res. Samo še to: Kaj pa, če zgrešim in grem za kom drugim v kakšna druga vrata, ki niso prava, in da ta ključ potem ne bo pravi?“

„Saj se ne moreš motiti. Ta vrata vodijo v neki hodnik, koncem hodnika na levi strani so stopnice, po teh dvanajst stopnicah se povzpneš navzgor in si v veži.“

„Odkod pa to veste, monseigneur, ko niste nikdar bili v tej hiši?“

„Saj sem ti povedal, da je sobarica podkupljena! Ona mi je vse to sporočila. Torej ti privoljuješ?“

„Saj ne morem ničesar odbiti vaši visokosti! Vi pojdete torej z menoj in mi boste označili vrata.“

„Ni treba. Na povratku z lova napravimo ovinek in pojašemo skozi ulico Saint Antoine, tam ti pokažem vrata.“

„Izvrstno. Vaša visokost me torej pooblašča, da delam samostalno, nekako tako, kakor da delam zase in v svojem imenu?“

„Popolnoma!“

„Torej se zgodi, monseigneur, kakor ste želeli.“

„Ali prosim, niti besedice o tem naši mladi gospodi, mojim prijateljem!“

„Plemiška beseda!“

„Tudi ne jemlji nikogar s seboj za spremljevalca.“

„Obljubljam.“

„No, dobro torej, stvar je dogovorjena. Mi se povrnemo v mesto skozi Bastilijo. Ti torej prideš k meni, dobiš ključ, ko jašemo tam mimo, ti pokažem vrata...“

... in jaz bom zamenjal monseigneura, kakor dogovorjeno. O tem je vsaka nadaljna beseda odveč.“

Bussy in princ se zopet vrneta med lovce in se nekoliko udeležita lova, katerega je Monsoreau z veliko spretnostjo vodil do kraja. Novega vrhovnega dvorskega lovskega mojstra sta zato pohvalila i kralj i princ.

„Monseigneur, presrečen sem, da sem zaslužil vašo pohvalo, ker se imam vaši visokosti zahvaliti za to mesto.“

„Ali ste vi,“ pravi vojvoda, „da morate še nocoj odpotovati v Fontainbleau, ako želite to priznanje zaslužiti še nadalje. Kralj želi tam jutri in sledeče dni loviti, in en sam dan je skoraj premalo, da pripravite vse potrebno.“

„Vem to, premilostivi gospodar, in moj voz je že pripravljen. Še nocoj odpotujem.“

Podjetja, trgovce in obrtnike

ki želé inserirati v **božični in novoletni številki „Jutra“**, opozarjamo, da nam **takoj pošljejo naročila, da moremo rezervirati potreben prostor.**

POZOR!

Od 15. do 21. XII.

prodaja se v oddelku na drobno z znatnim popustom na sedanje nizke cene! Pozor!

HENRIK KENDA

modna trgovina, Mestni trg 17.

7352 a

Ameriške

in druge inozemske zadeve urejuje dr. IVAN ČERNE

Gospodarska pisarna, Ljubljana Miklošičeva c. 6/I. Ljubljana

Kupijo se dobro ohranjeni

*** železni rezervarji in ***

stružnica za les (Drehbank)

v velikosti 1·80 do 2 m.

Ponudbe, ki morajo vsebovati pri rezervarjih točne navedbe glede prostornine in dolžine, naj se naslovijo na **Jugoslovansko-češko tvornico bombažnih tiskanin, d. d., Kranj.** 7286

P. večevalne aparate od 220 D.n naprej ima v zalogi **FOTO-MATERIJAL Janko Pogačnik LJUBLJANA** Gledališka ul. 8. II. nad., Palačni pokoja. zavoda

V Murski Soboti (Prekmurje) **prodam** svojo tukajšnjo najprometnejšo 7250a **kavarno** s kavarniško opravo vred. Pojasnila daje kavarna „Pri kroni“ Murska Sobota.

!OLLA! gumi razpošilja **Drago Rozina Maribor** Vetrinjska ulica št. 26. 6-85a

Strašno se pritožuje nad draginjo, kdor se še ni prepričal, kako 6643a **poceni** je manufakturno in galanterijsko blago ter usnje pri tvrdki **„DANICA“ Majzelj & Rajšel** Ljubljana, Turjaški trg št. 1.

Dr. M. Ambrožič ordinira zopet ob delavnikih od 1/2 3. do 4. Gledališka ul. 7/II. Tel. 923. 7353a

Ažurira in entla volno v vseh barvah 1903/a **Toni Jager-Černe** Ljubljana, Dvorni trg št. 1.

Izšla sta oba dela

Poslednji dnevi Pompejev

eden najznamenitejših romanov svetovne literature.

I. del (355 strani), broš. Din 30·—, vez. 36·—
II. » (280 » » » 26·—, » 32·—

Naročila sprejema:

Zvezna knjigarna v Ljubljani

7349a Marijin trg št. 8.

Krompir kifeljčar in vsako divjačino kupuje IVAN FEUER, Zagreb, Trg I br. II. Interurbanski telefon 23-45. Razpošilja pitane goske po 36 Din za kg.

Dva dopisnika 7248a

samostojno moč, z znanjem knjigovodstva iz lesne stroke in veščega stenografa in strojepisca, oziroma gospodično, po možnosti iz mlinske ali žitne stroke, mlajšo, zmožno slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, **sprejmem takoj za Bačko.** Ponudbe z izpričevali in fotografijo, ki se vrne, ter z navedbo plačilnih zahtev na: **Josip Macarol, disponent pri Honigmlinu, Bačka-Topola.**

Piccolijevo železnato vino krepča slabotne, krvi potrebne in nervozne osebe, bledične in šilke otroke. 2025a III Dobi se v **lekarni dr. G. Piccoli** Ljubljana, Dunajska cesta

Ribje olje medicinsko, norveško, svežo, ima v zalogi **drogerija Anton Kanc sinova, Židovska ul. 1** 20 1a

MERAKL boje, mastila, lakove, štuk, emajle, kistove i jamačno čisti firnis najbolje kakvoće nude **MEDIĆ-ZANKL** družba z o. z. MARIBOR, p. družnica, LJUBLJANA, centrala, NOVI SAD, skladište. Tvornice: LJUBLJANA - MEDVODE. 679/a

Ia trapist Ia tilziter Ia grojer sir nudi po zmernih cenah, razpošilja po pošti in železnici na vse kraje Mlekarna Karlo Laznicky Dežanovac (Slavonija)

†

Vsem prijateljem in znancem javljamo žalostno vest, da je naš dobri oče, tast in stari oče, gospod

Tone Jerkič

fotograf in posestnik v Gorici

v petek, dne 12. t. m. blago v Gospodu preminul.

Pogreb nepozabnega se je vršil v pondeljek dne 15. t. m. ob 10. uri dopoldne.

Gorica-Maribor, 15. decembra 1924.

Rodbini **Jerkič, Vlašič**